

DIZAJN U JAPANU POSLIJE DRUGOG SVJETSKOG RATA

- Japanski dizajn nakon Drugog svjetskog rata doživio je ogromne promene.
- Uticaj modernizma, tehnologije i japanske tradicionalne estetike
- Ravnoteža između tradicije i modernizma
- Harmonija između minimalizma, funkcionalnosti i inovativnosti
- **Wabi-sabi** – japanska filozofija koja naglašava lepotu nesavršenosti i prolaznosti
- **Zen** – naglašava jednostavnost, ravnotežu i jasnoću
- Fokus na korisničko iskustvo i održivost

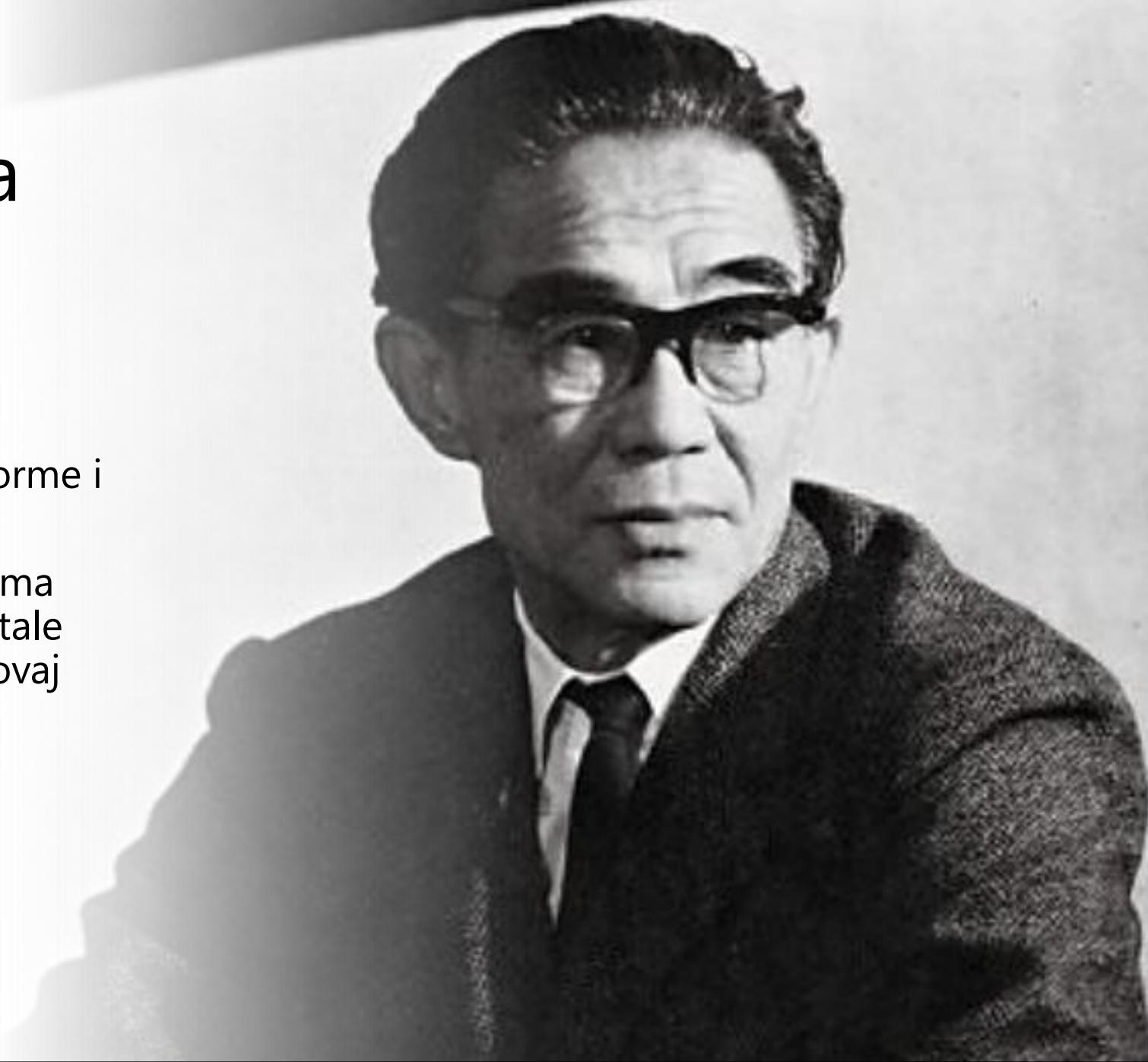
SLIKARSTVO

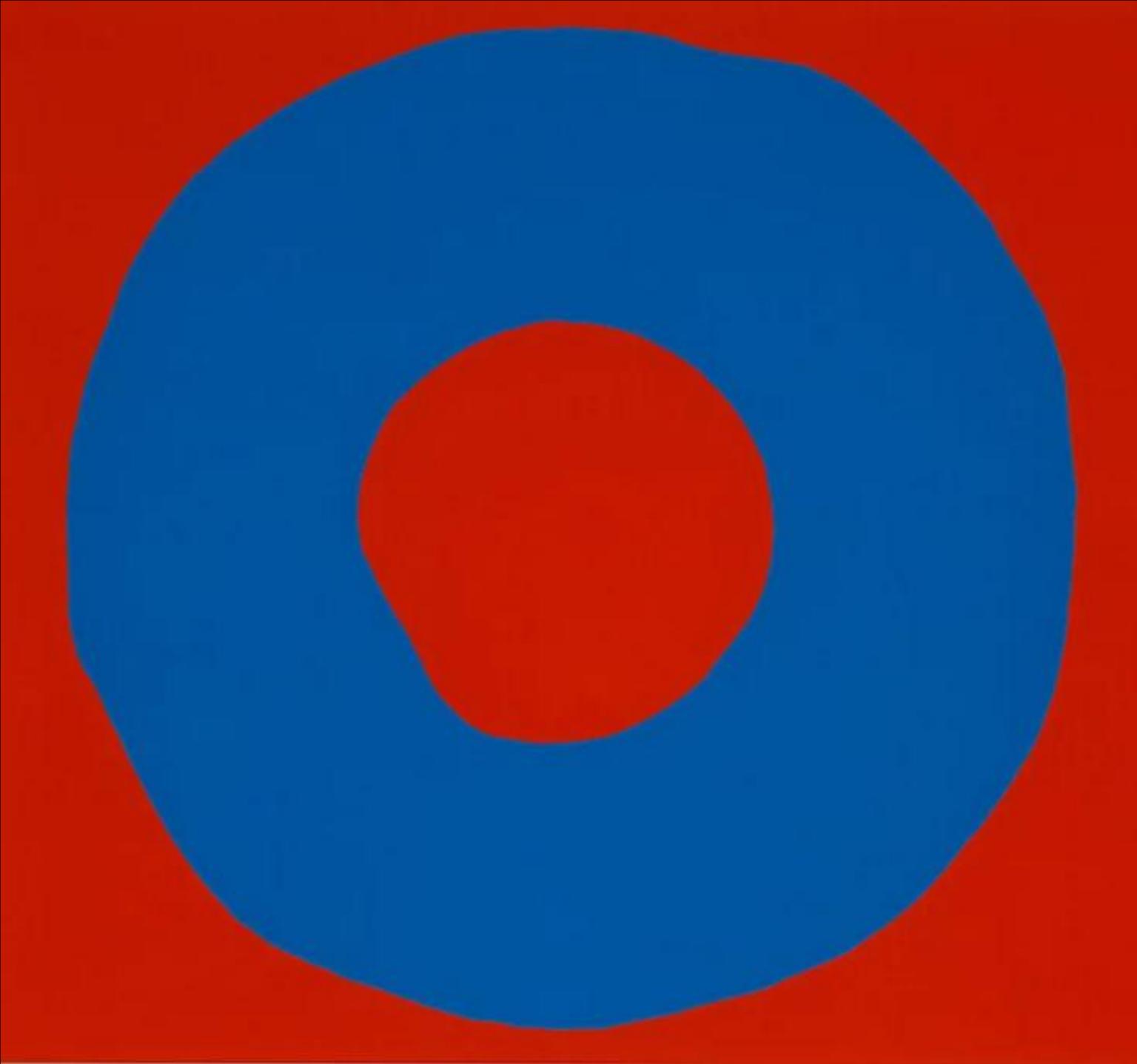
- Razvoj japanskog slikarstva nakon Drugog svetskog rata odražava duboke društvene, političke i kulturne promene koje su zahvatile zemlju
- Ovaj period karakteriše snažan uticaj zapadne umetnosti, eksperimentisanje s novim tehnikama i materijalima, te istovremeno očuvanje tradicionalnih japanskih stilova.
- Uticaj zapada i modernizam – američka okupacija (1945-1952) donela je modernističke ideje i apstraktnu umetnost u Japan.
- Japanski umjetnici poput Jiro Yoshihara i članovi grupe Gutai Bijutsu Kyokai bili su pioniri apstraktnog ekspresionizma u Japanu
- Gutai je bio jedan od najuticajnijih umetničkih pokreta u Japanu. Njegovi članovi poput Kazua Shirage i Atsuko Tanake, istraživali su nove oblike kroz apstrakciju, performans, instalacije i eksperimentisanje s materijalima.
- Povratak tradicionalnim stilovima – iako je modernizam dominirao, mnogi umetnici su se vratili tradicionalnim tehnikama poput *nihonga* (slikanje mineralnim pigmentima na svili ili papiru). Umetnici poput Kaiija Higashiyame stvorili su nova dela inspirisana klasičnom estetikom, ali prilagođena savremenim temama.

- Društveno angažovana umetnost –japanski slikari poput Tetsuya Ishide i drugih počeli su izražavati društvenu kritiku kroz umetnost. Ishidina dela često su prikazivala distopiskske vizije modernog društva.
- Globalizacija i postmodernizam – postmodernizam je dodatno oslobođio umetnički izraz, omogućivši kombinaciju tradicionalnih i savremenih elemenata.
- Umetnici poput Takashija Murakamija integrisali su popularnu kulturu, manga i anime estetiku u svoj rad, čime su stvorili „superflat“ stil.
- Savremeno japansko slikarstvo – oscilira između globalnih trendova i očuvanja lokalnih tradicija. Nihonga ostaje vitalan stil s umetnicima koji ga inovativno prilagođavaju modernim temama.

Jiro Yoshihara

- Njegov rad obuhvata apstraktno slikarstvo sa fokusom na jednostavne forme i intenzivnu ekspresiju.
- Poznat je po svojim slikama kružnih oblika, koje su postale njegov zaštitni znak. Kroz ovaj motiv izražavao je ideje beskonačnosti i harmonije.

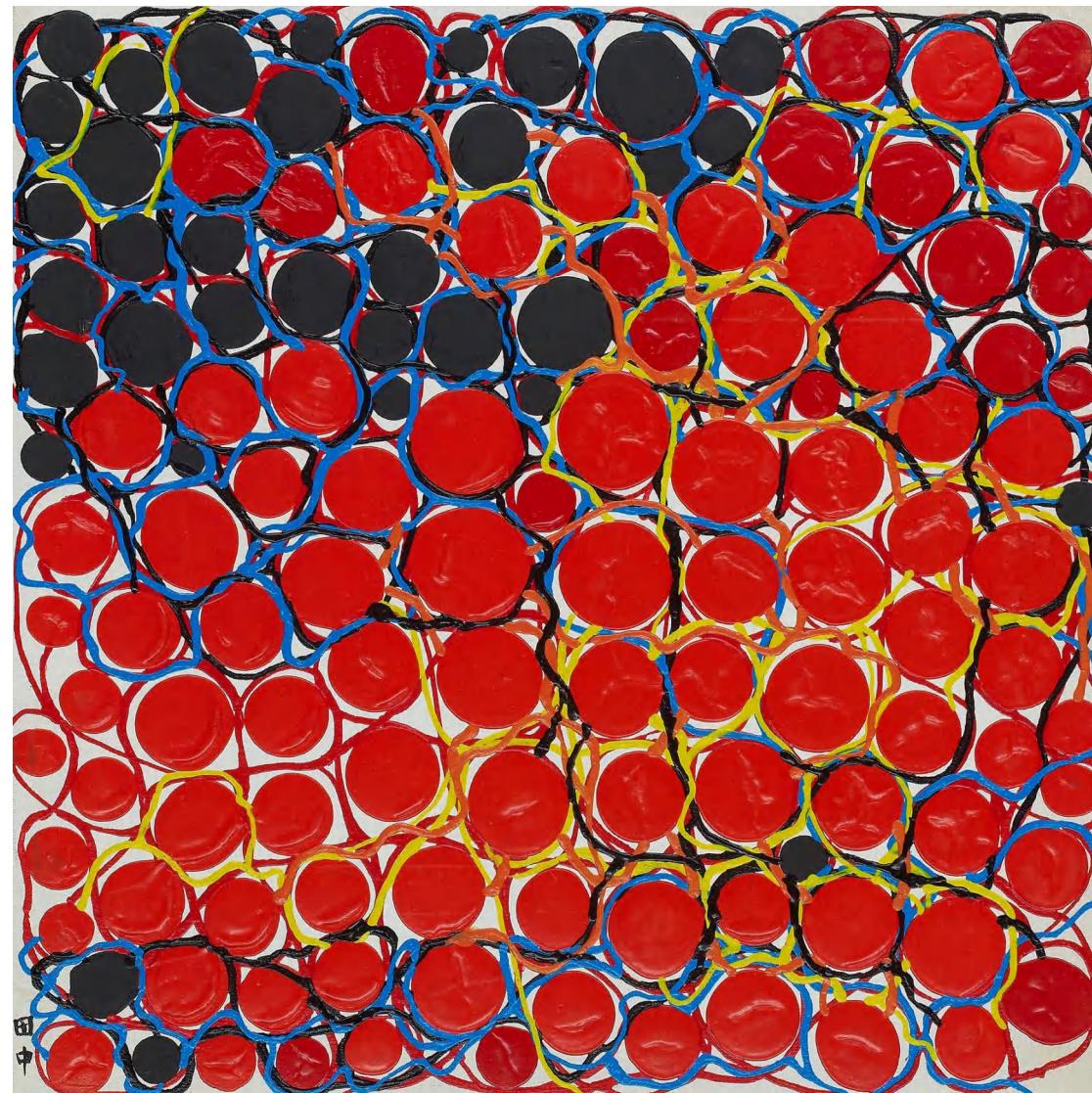

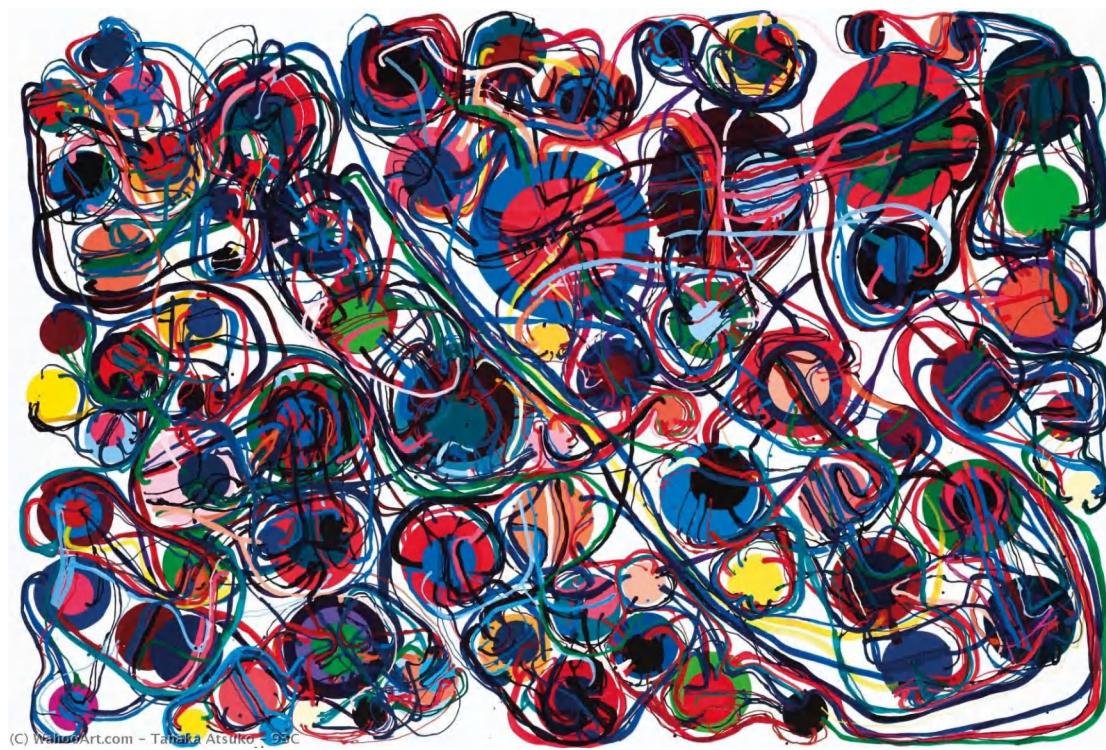

Atsuko Tanaka

- Njena umetnost istraživala je veze između tehnologije, tela i performansa, često koristeći neuobičajene materijale i metode.
- Atsuko Tanaka se smatra pionirkom performansa i umetnosti koja preispituje granice između ljudskog iskustva i tehnologije.

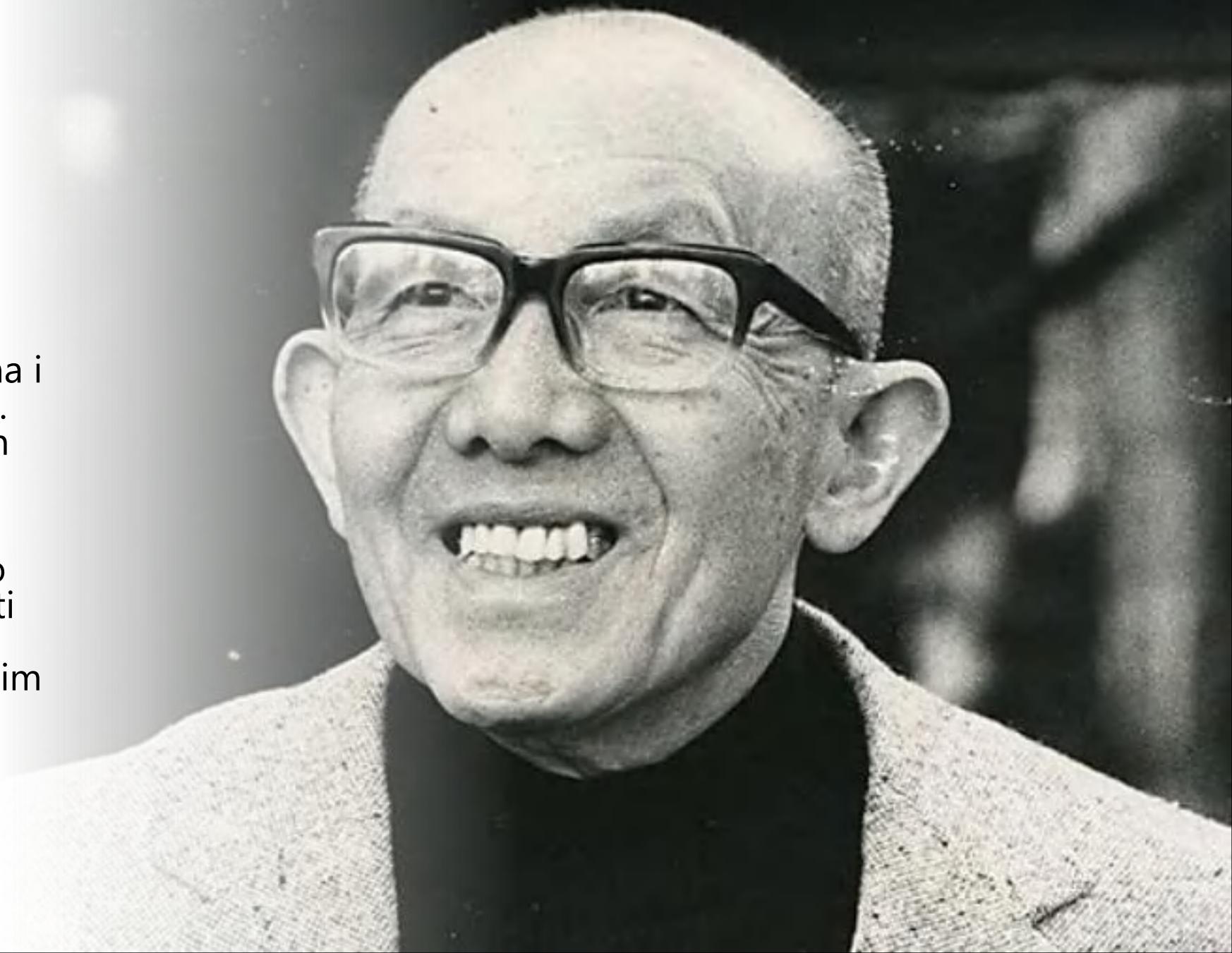

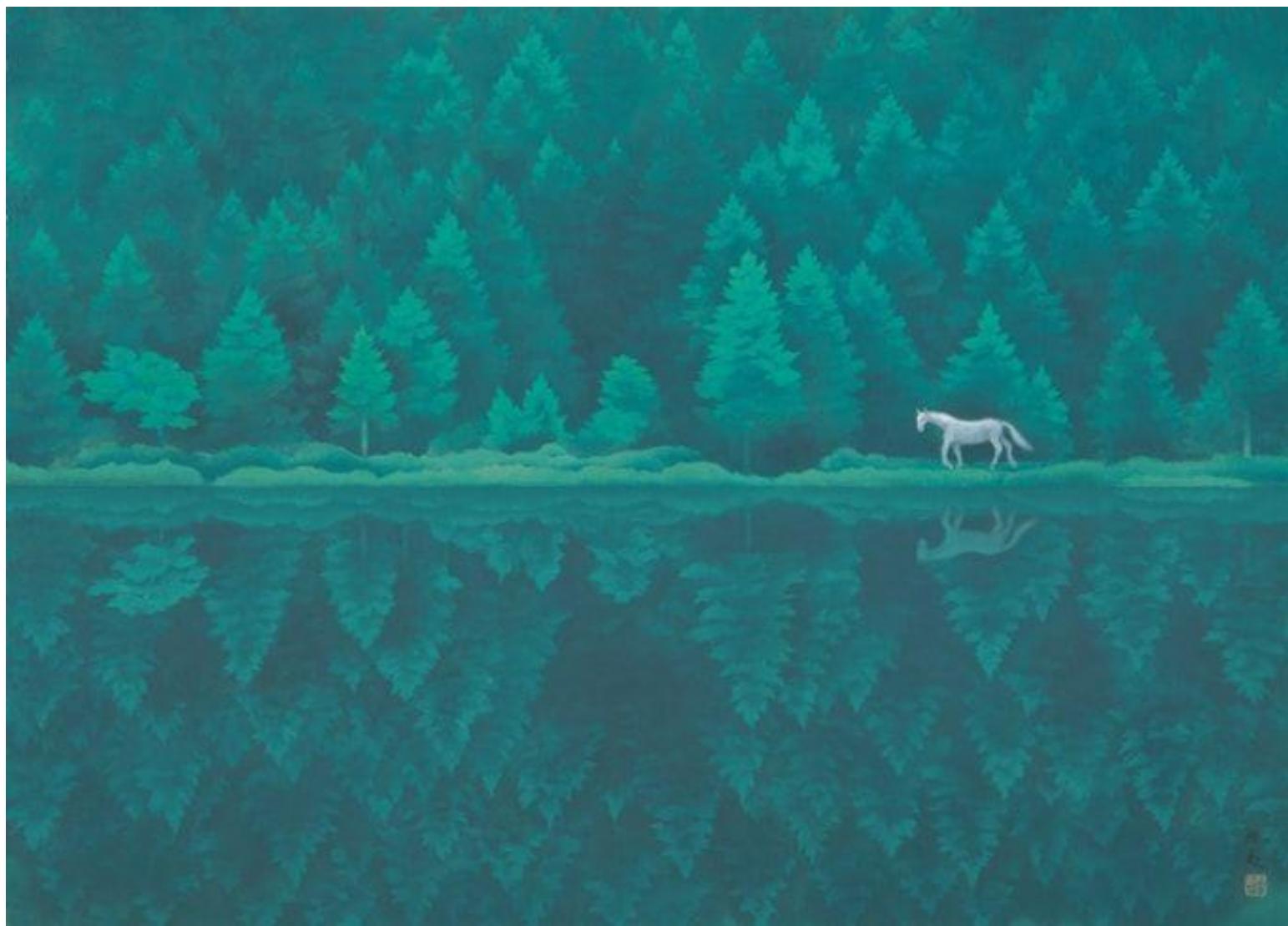
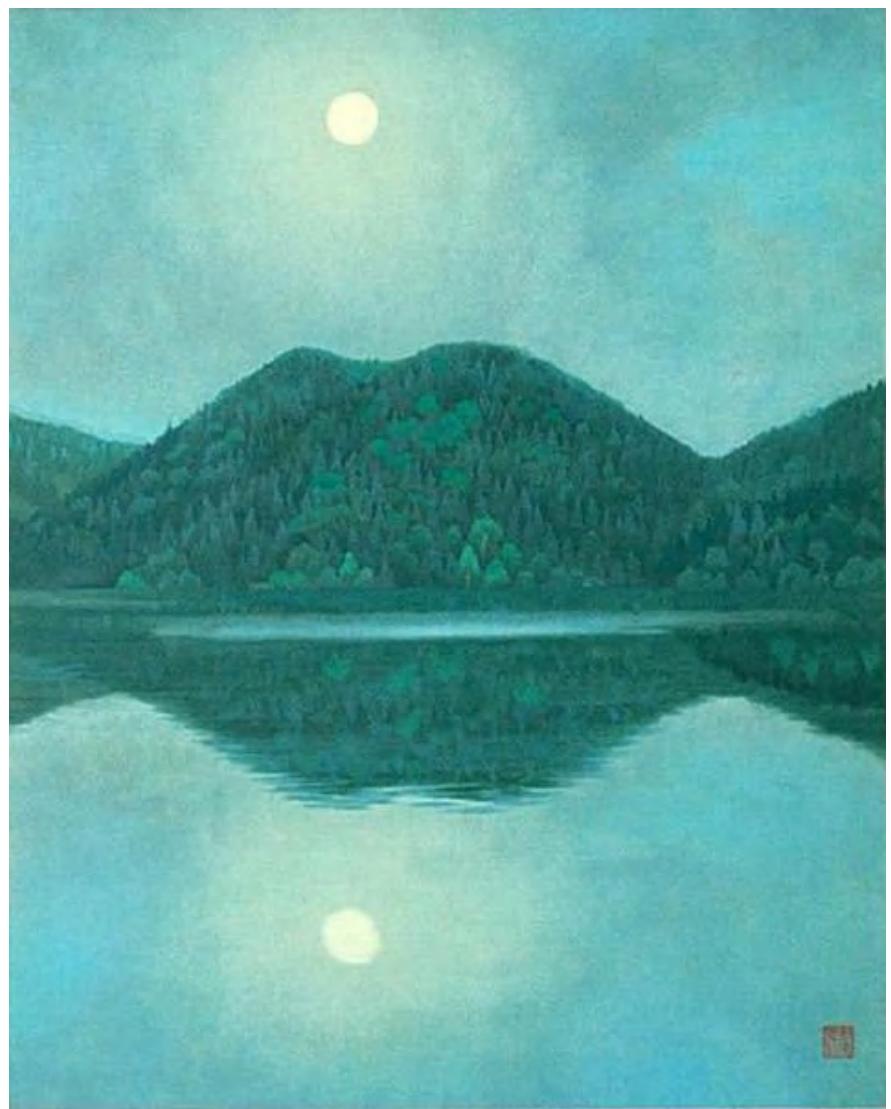

(C) WalrusArt.com - Tanaka Atsuko - 98C

Kaiji Higashiyama

- Njegova dela karakterišu spokojni pejzaži, često sa minimalističkim kompozicijama i dubokim osećajem za prirodu. Inspiraciju je crpio iz japanskih sezonskih pejzaža, ali i iz evropskih prirodnih scena.
- Higashiyama je bio izuzetno cenjen zbog svoje sposobnosti da prenese mir i introspekciju kroz svoje slike, čineći ga jednim od najvažnijih umjetnika 20. veka u Japanu.

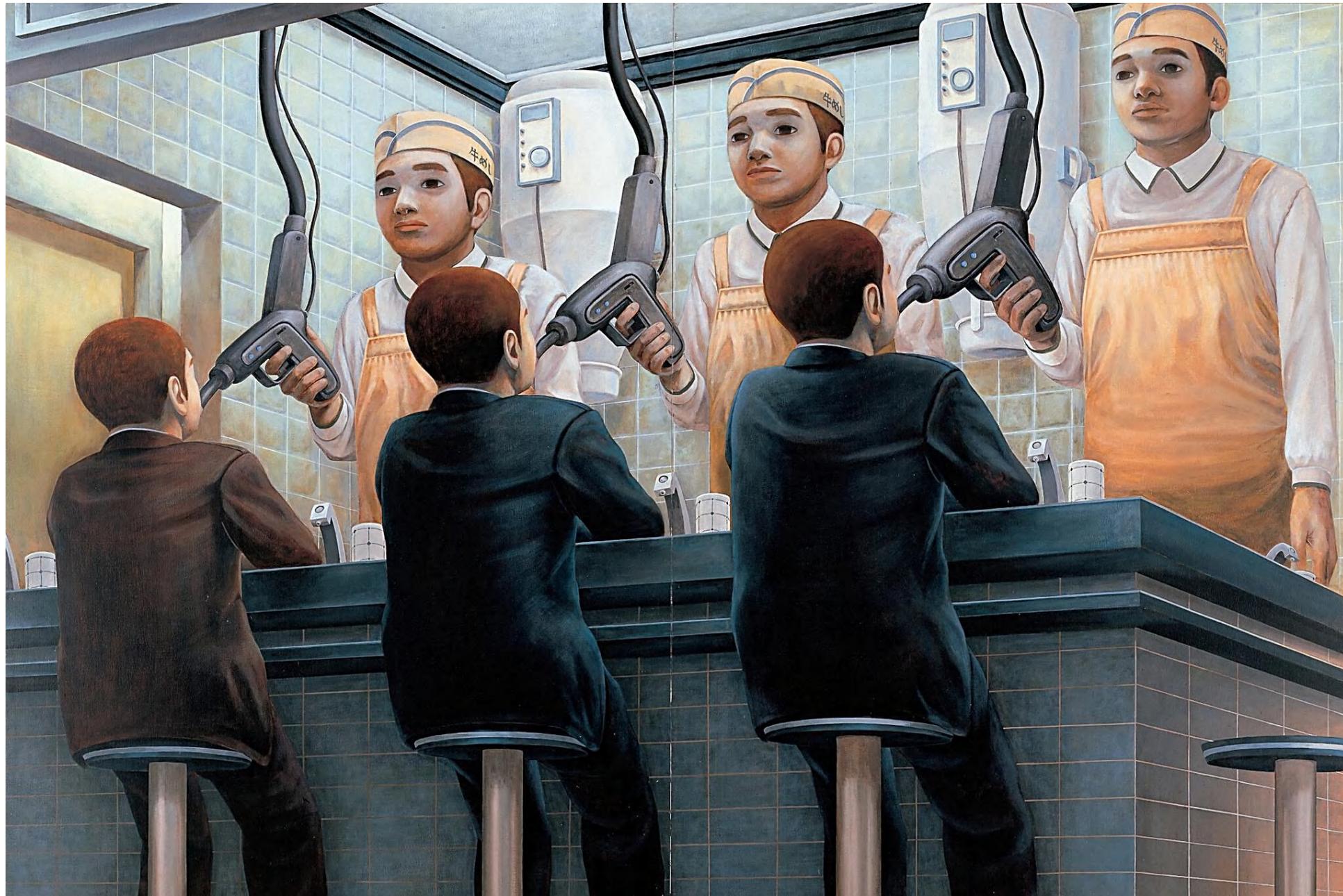

Tetsuya Ishida

- Njegov stil kombinuje elemente nadrealizma, realizma i društvene kritike, a njegove slike odražavaju osećaj izolacije i depersonalizacije, što je čest problem u urbanom životu i radnoj kulturi Japana.
- Njegovi radovi su često bili autobiografski, predstavljajući ljudske figure u neobičnim, često grotesknim situacijama koje simbolizuju osećaj zarobljenosti u savremenom životu, posebno u kontekstu japanskog korporativnog svijeta.

Takashi Murakami

- Razvio je vlastiti stil nazvan "Superflat", koji se temelji na ravnim površinama i kombinuje elemente tradicionalne japanske umjetnosti, animea i mange. Ovaj koncept također istražuje plitkost potrošačke kulture i uticaj popularnih medija.
- Murakami je bio pionir u povezivanju visoke umjetnosti i masovne kulture, što ga čini ključnom figurom u globalnoj umetničkoj sceni.

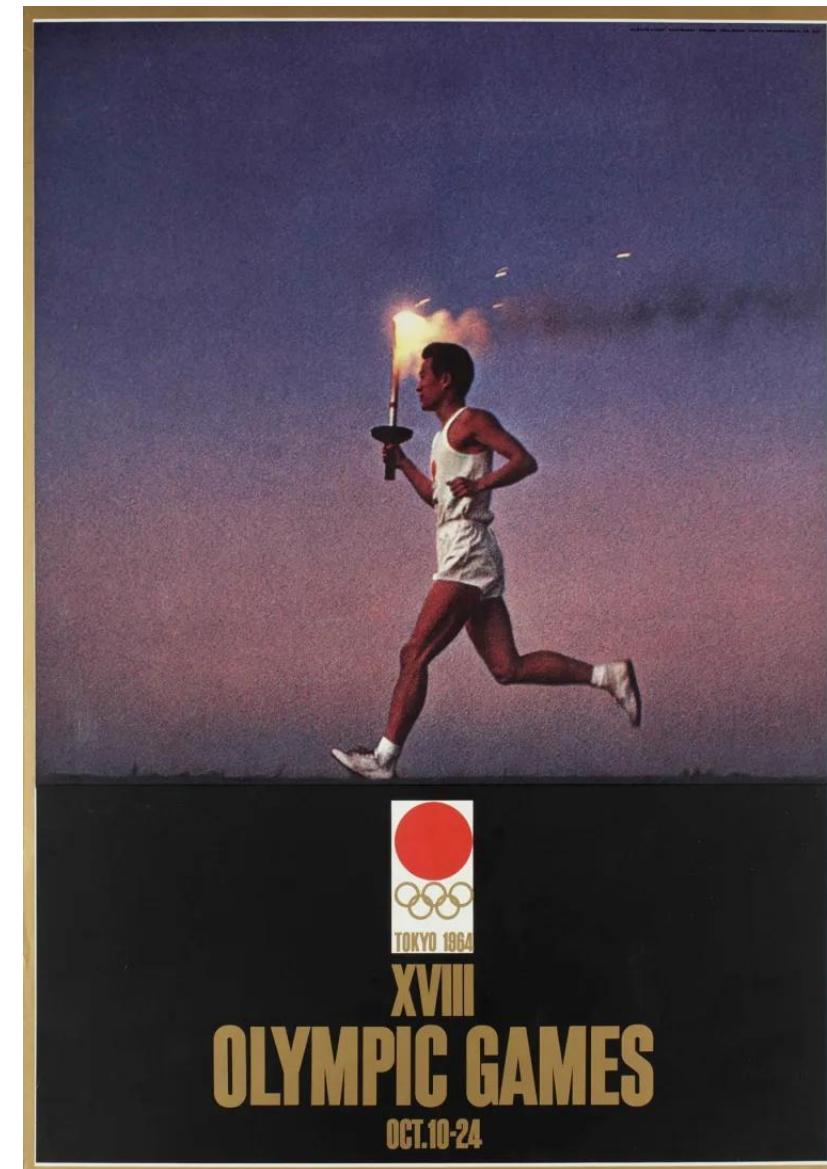
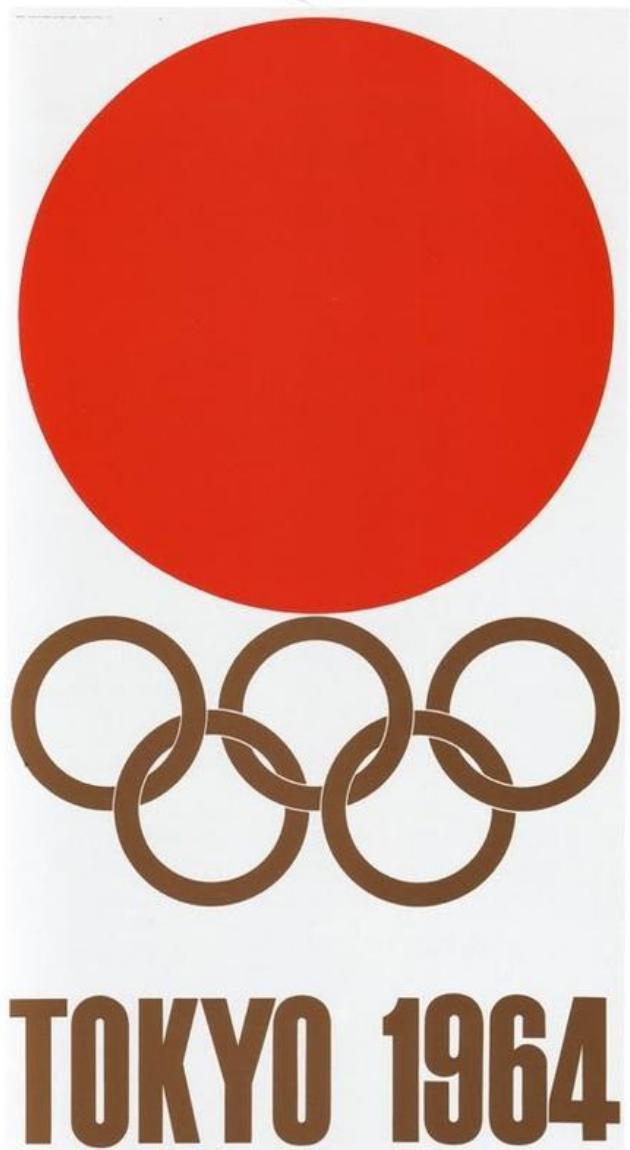

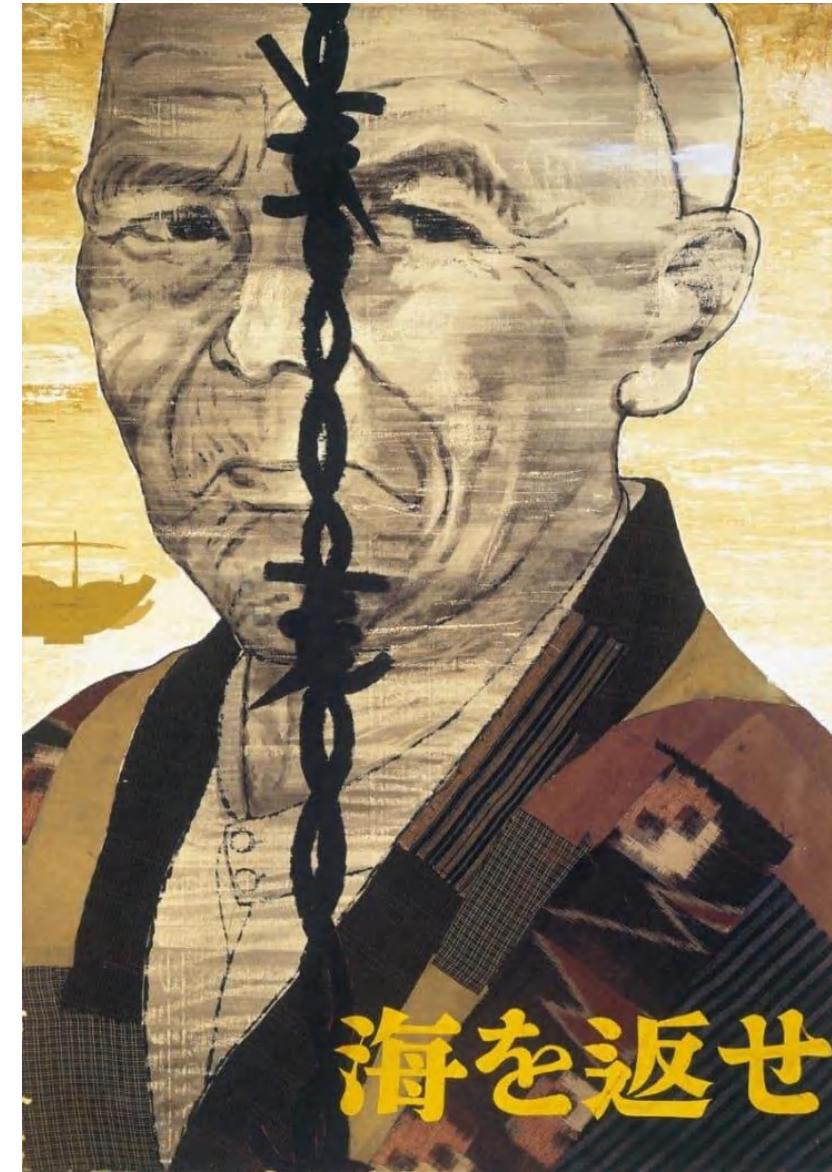

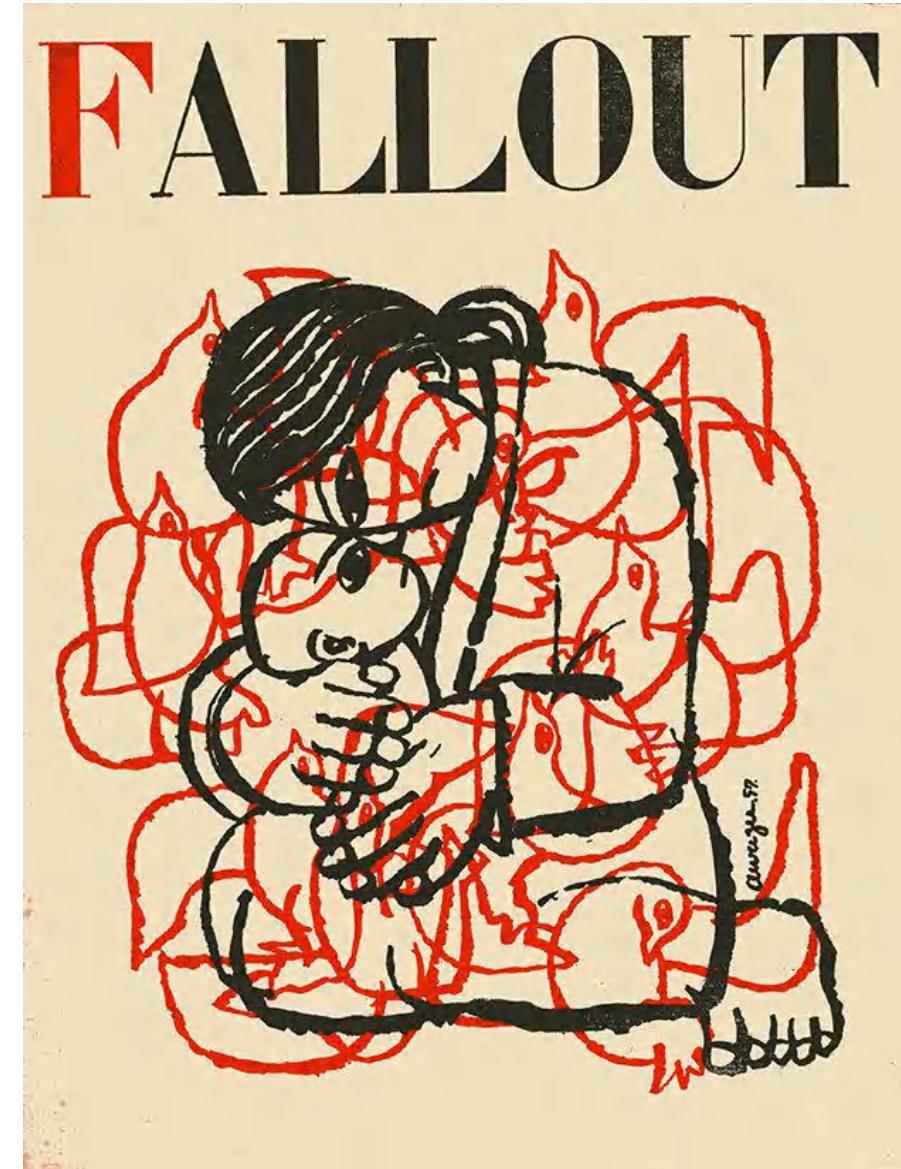
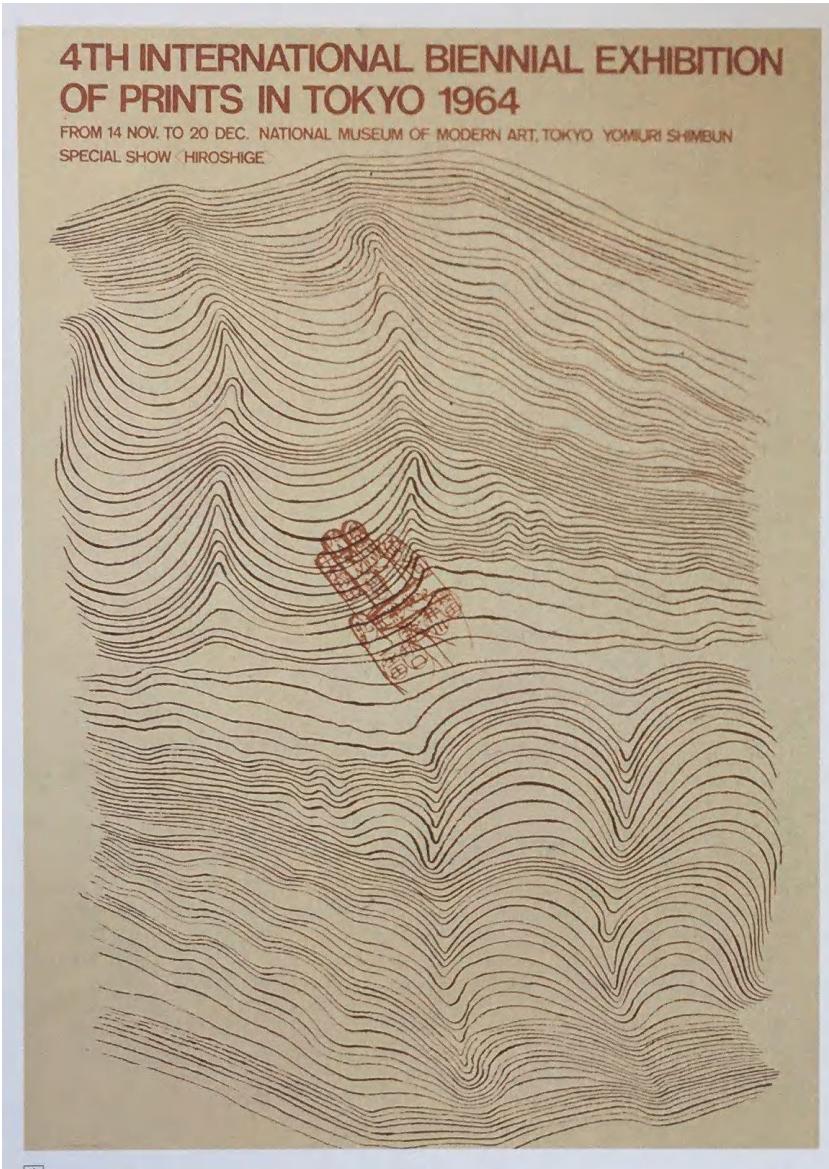
GRAFIČKI DIZAJN

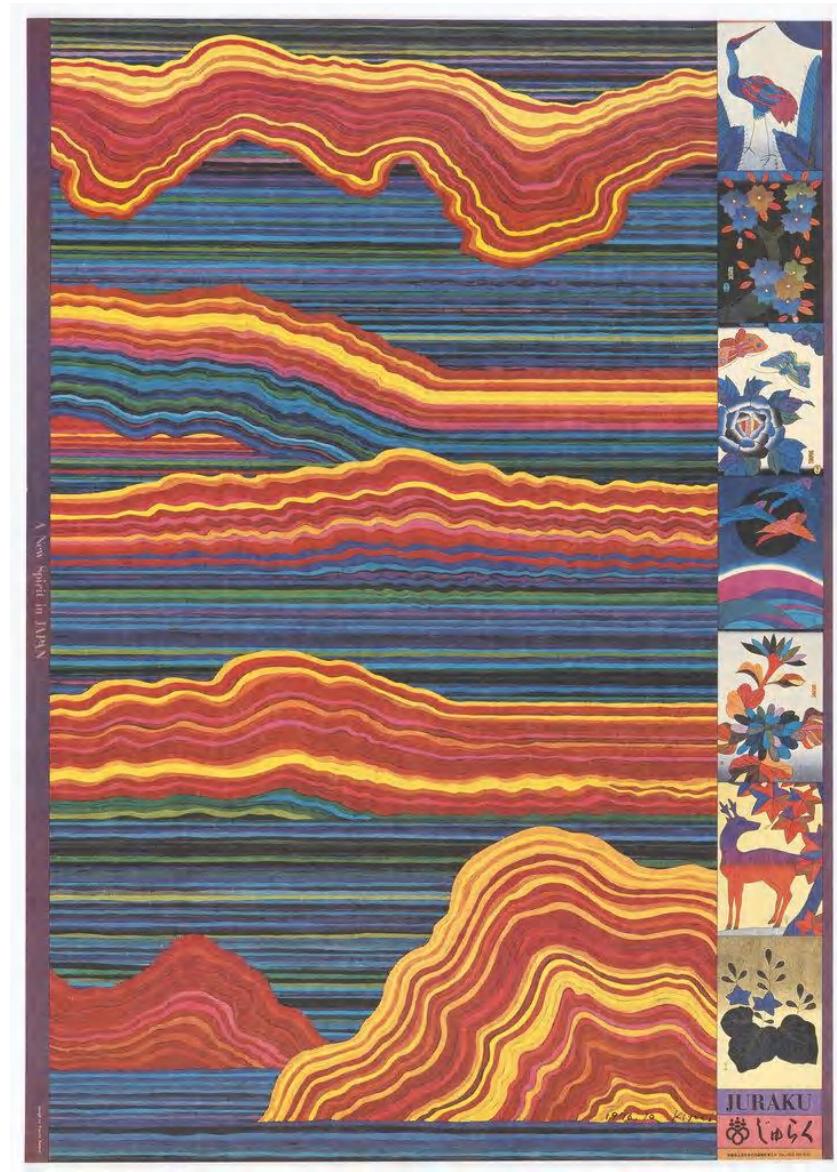

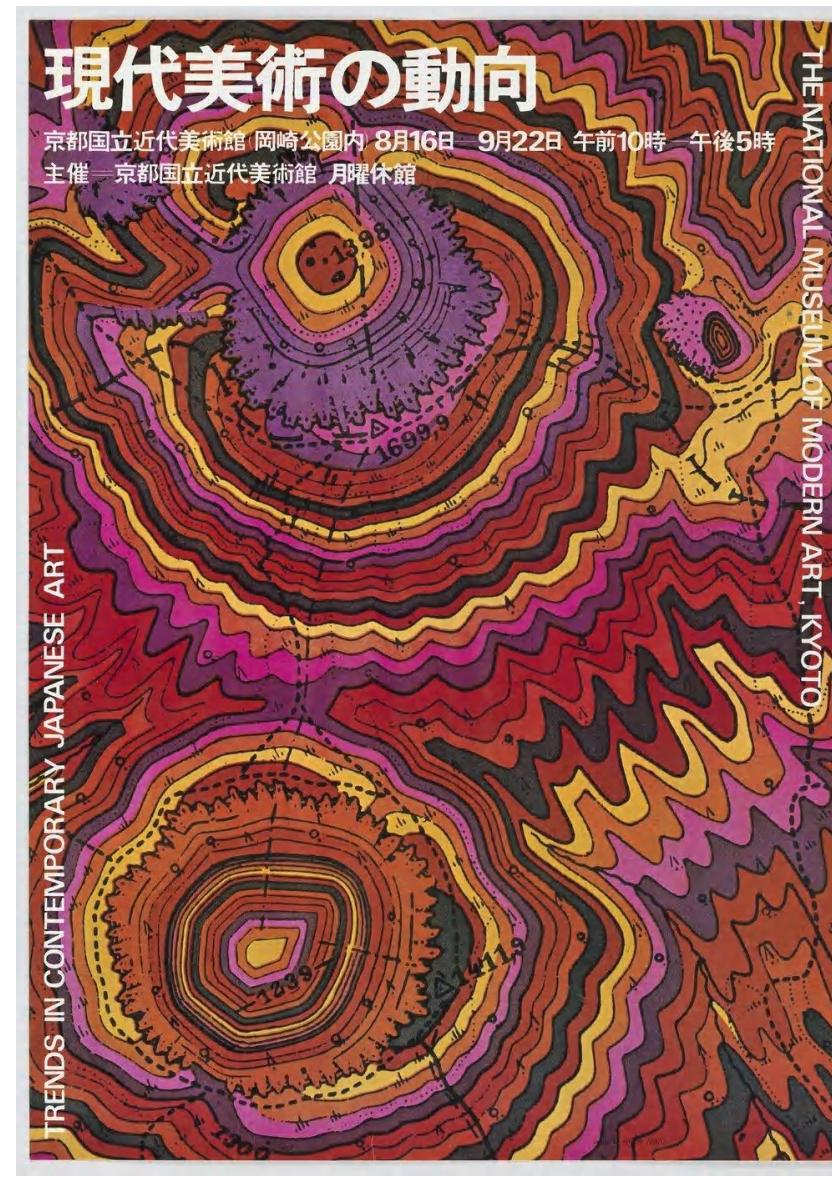

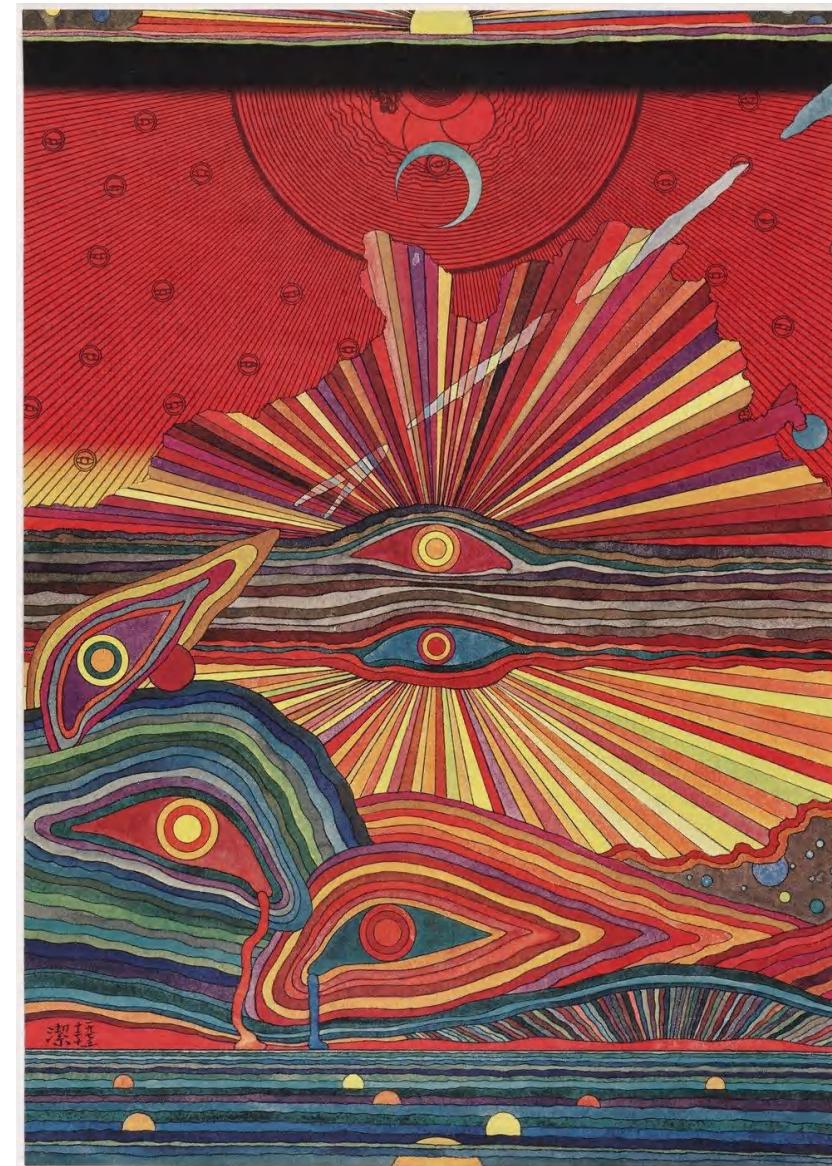
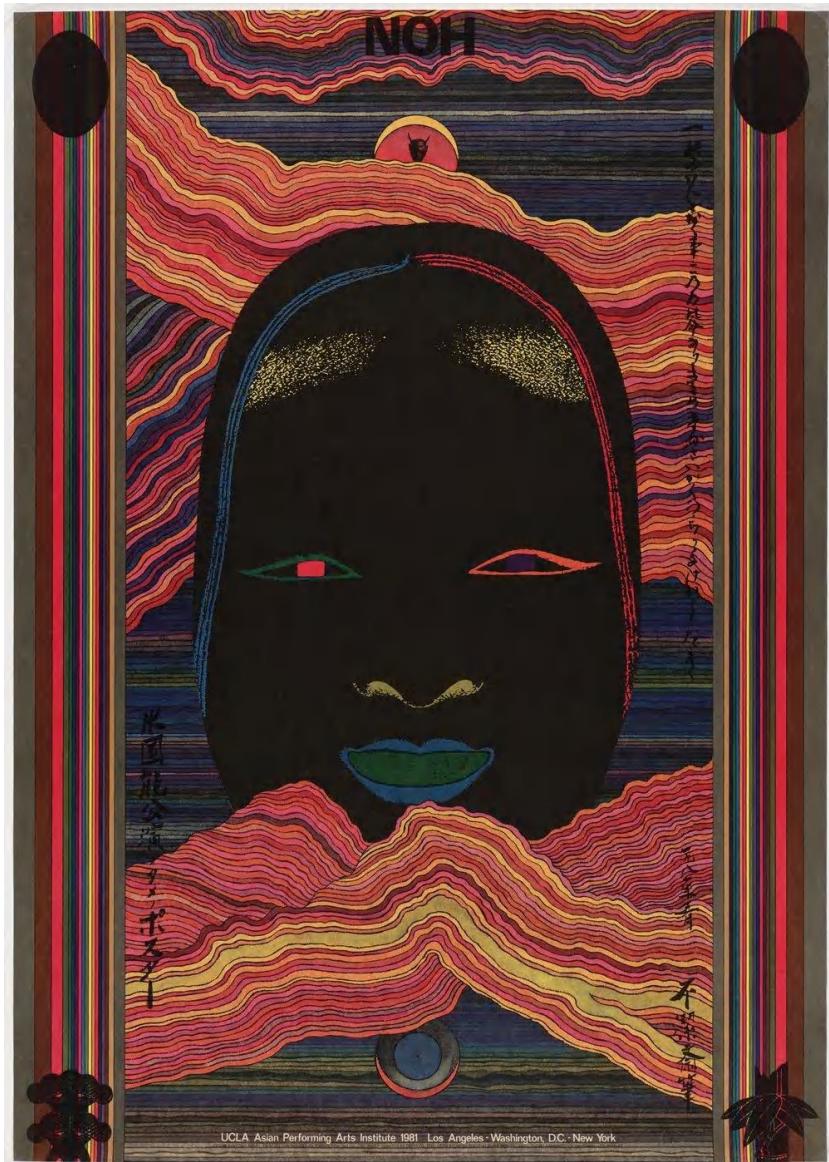

DIZAJN ENTERIJERA

- Nakon rata došlo je do društvenih, ekonomskih i kulturnih promena. Kako se Japan obnavljao nakon rata, spojio je svoju tradicionalnu estetiku sa modernističkim principima i zapadnim stilovima.
- Tradicionalni japanski dizajn enterijera potiče od mnogih principa koji su kreirali budistički monasi. Dizajneri enterijera koji slede ove principe uključuju i ideale iz filozofije, kao što je traženje praznine kroz meditaciju i opuštanje.

- **Karakteristike tradicionalnog japanskog dizajna:**

Jednostavnost – koristili su jasne linije, nenatrpan prostor i namjerno odsustvo ukrasa

Veza sa prirodom – koriste materijale poput drveta, bambusa i kamena. Takođe imaju velike prozore i otvorene rasporede koji vode direktno do vanjskih prostora.

Nesavršenost i asimterija – ravnoteža ne mora nužno biti jednaka simetriji, retko je pronaći prirodno simetričan i postojan oblik na otvorenom.

- **Obnova nakon rata** - Japan se suočio sa ozbiljnim nestašicama resursa.

Ekonomski procvat se desio kada je bio omogućen uvoz modernih materijala poput čelika i aluminijuma. Tradicionalni elementi ostali su prisutni zbog svoje pristupačnosti i kulturnog značaja.

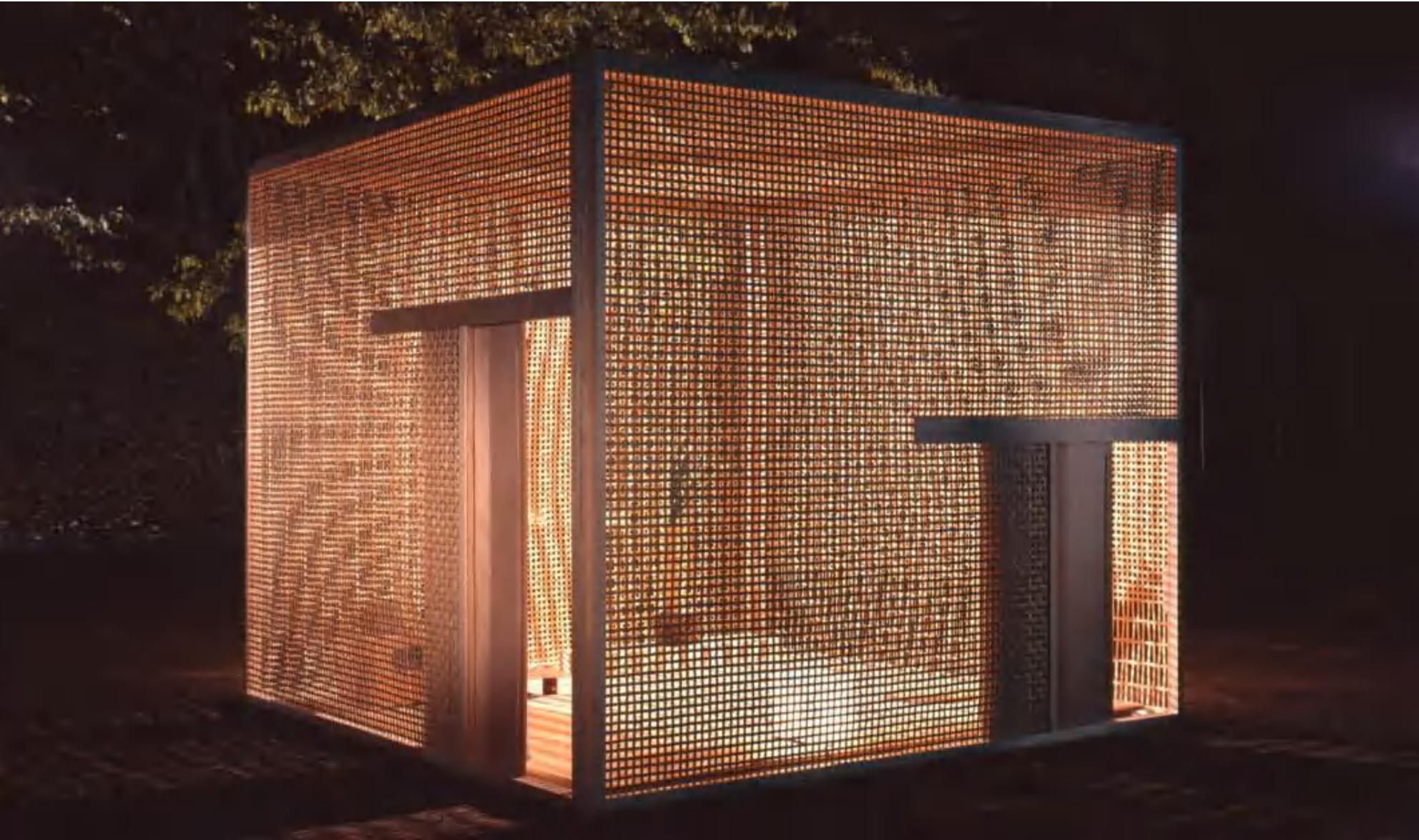
Zapadni uticaj: Američka okupacija uvela je zapadnjačke stlove nameštaja, urbanističko planiranje i gradjevinske materijale poput betona i stakla i raspored domova je bio funkcionalniji.

- **Metabolizam** – ovaj posleratni trend u japanskom dizajnu i nije baš bio moderan kada se primjenjivao u kući. Klasična klizna vrata su u suštini odražavala ovaj trend dizajna. Razlog za ovaj trend je bio više praktičniji neko filozofski.
- **Dizajnerski procvat** – Postmodernistički uticaji: dizajneri su eksperimentisali sa bojama, apstraktnim formama i inovativnim rešenjima. Automatizacija osvjetljenja i kontrola klime postalo su uobičajeni u urbanim enterijerima. Ekonomija u usponu omogućila je potrošačima da zahtevaju jedinstvene i luksuzne enterijere.
- **Minimalizam i održivost** – Dizajn se ponovo okrenuo Zen inspiraciji, naglašavajući jednostavnost, prirodne materijale i povezanost sa prirodom. Postali su popularni manji stanovi i efikasno korišćenje prostora sa sklopivim nameštajem.
- **Karakteristike poslijeratnog japanskog enterijera:**
  - Spoj tradicionalnog i modernog – *tatami* sobe sa modernim nameštajem
  - Dizajn koji štedi prostor – Ugradjeni ormari i sklopivi namještaj
  - Prirodna svetlost i materijali
  - Neutralne palete boja
  - Tehnološki napredak

Shigeru Uchida

- Završio školovanje na Kuwasawa institutu za dizajn 1966. godine.
- 1970. Uchida osniva svoju firmu, „Uchida Design Studio“.
- Bavio se širokim spektrom dizajnerskih projekata, brojni enterijeri, nameštaj, produkti i urbanistički planovi u Japanu i inostranstvu.
- Dobitnik brojnih nagrada:
- „Mainichi Design Award“
- „Best Store of the Year Special Award“
- „First Kuwasawa Design Award“

Čajdžinica (Tea House) „Ji'An“

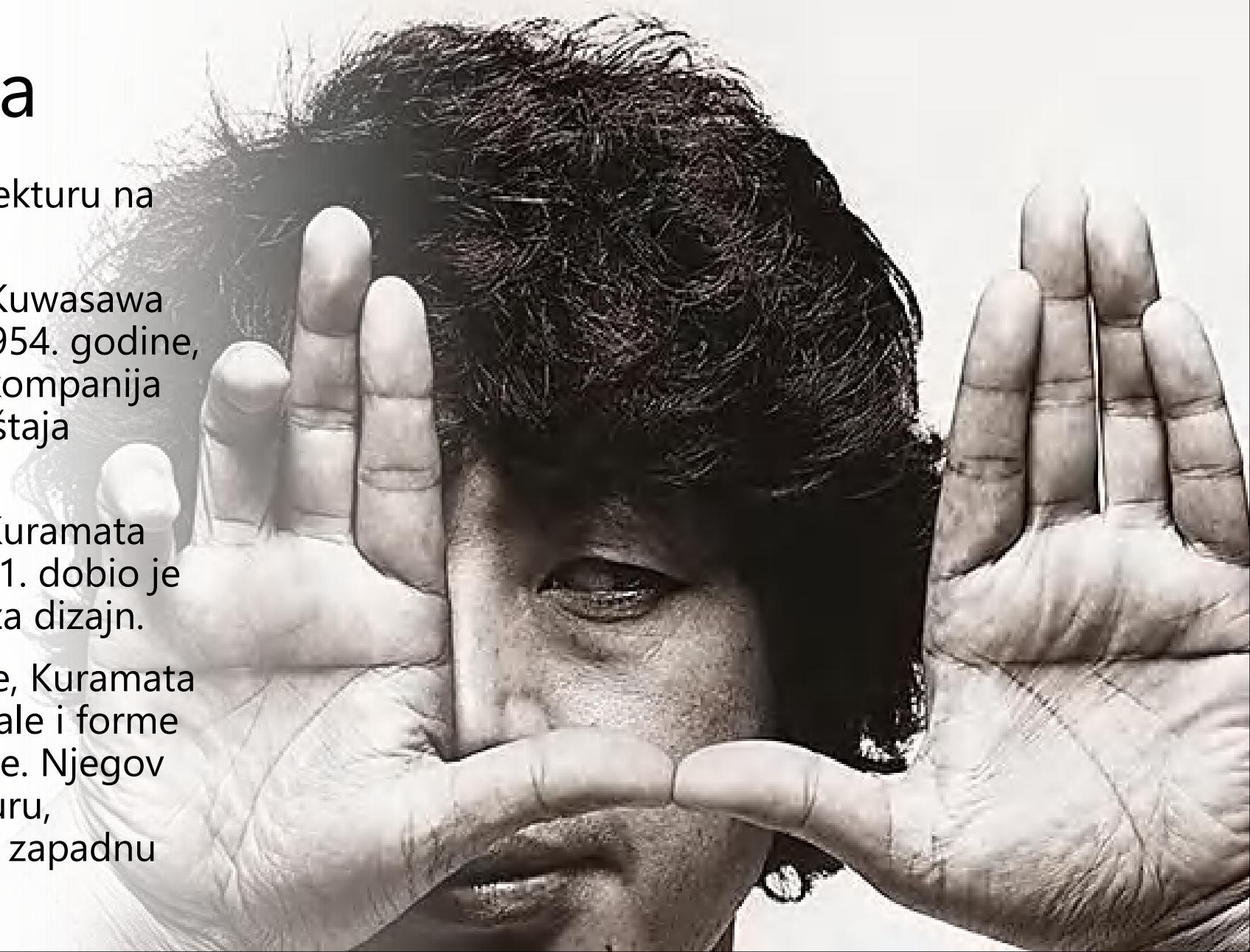

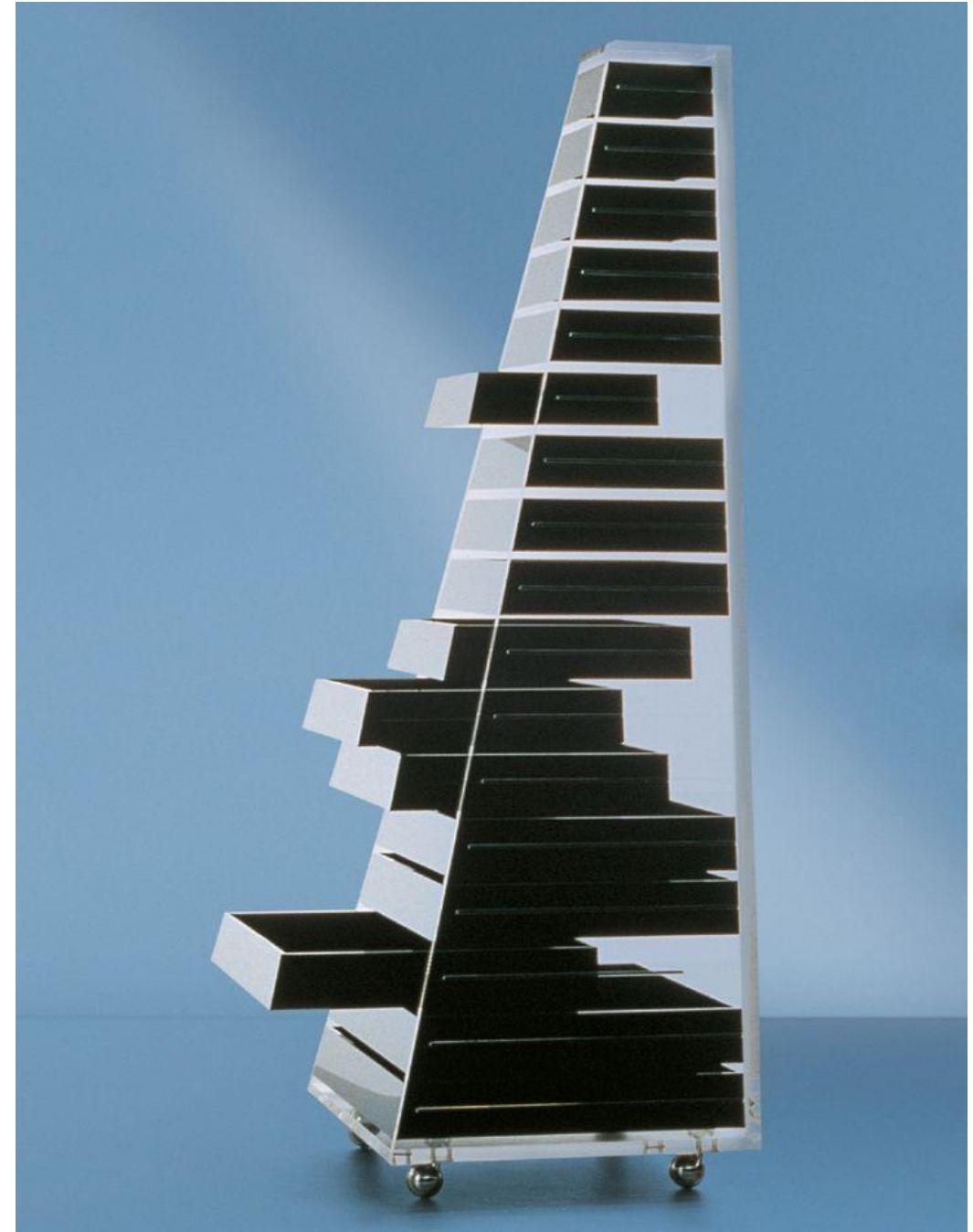
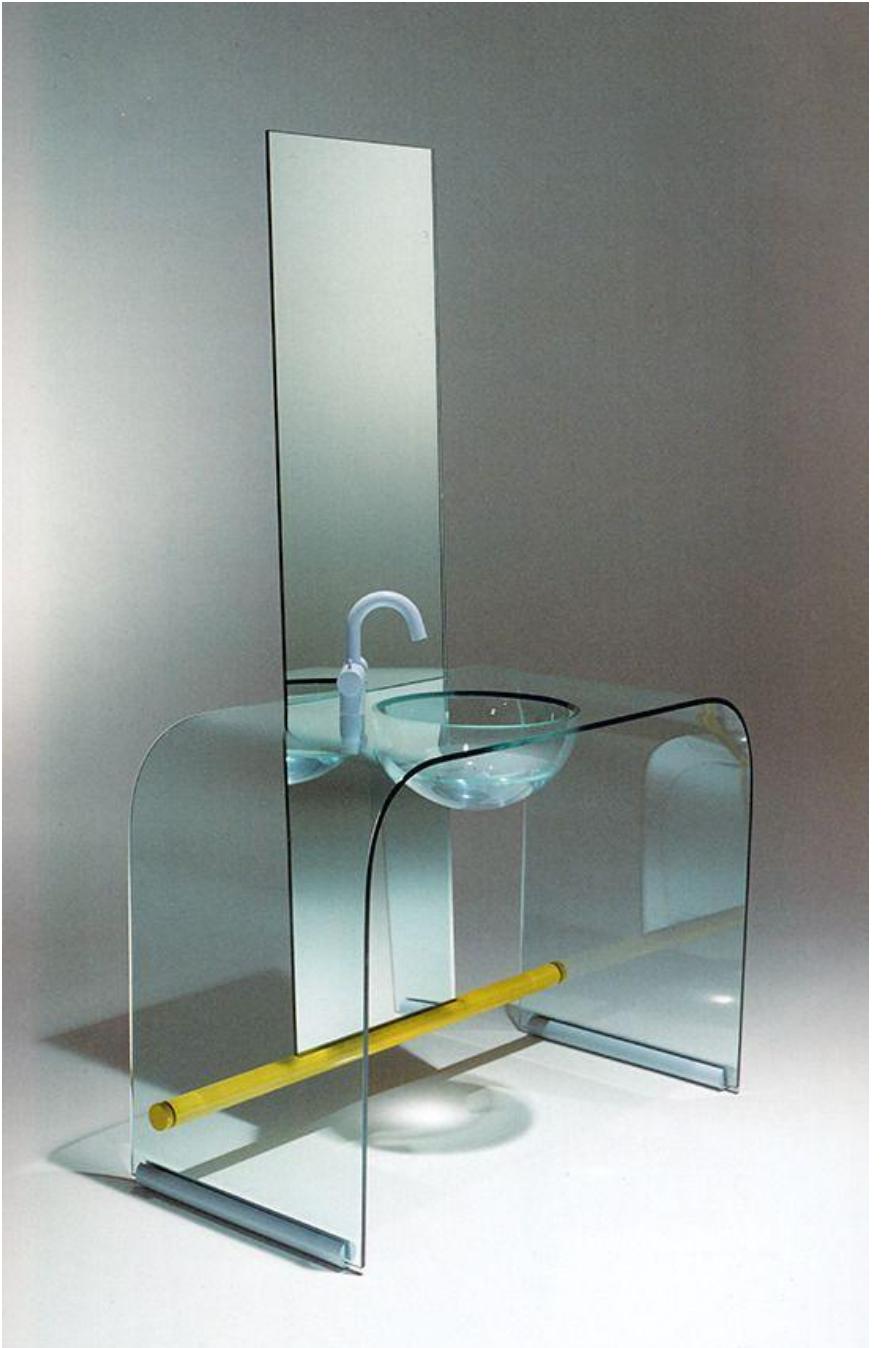
Shiro Kuramata

- Kuramata je studirao arhitekturu na Tehničkom koledžu u Tokiju
- Školovao se za stolara na Kuwasawa institutu za dizajn u Tokiju 1954. godine, nakon čega je radio za više kompanija kao što je proizvođač namještaja Teikoku.
- Godine 1965. osnovao je Kuramata Design Office u Tokiju, a 1981. dobio je Japansku kulturnu nagradu za dizajn.
- Od sredine 1960-ih nadalje, Kuramata je počeo da istražuje materijale i forme kroz svoje jedinstvene dizajne. Njegov rad spojio je popularnu kulturu, japanske estetske koncepte i zapadnu avantgardu.

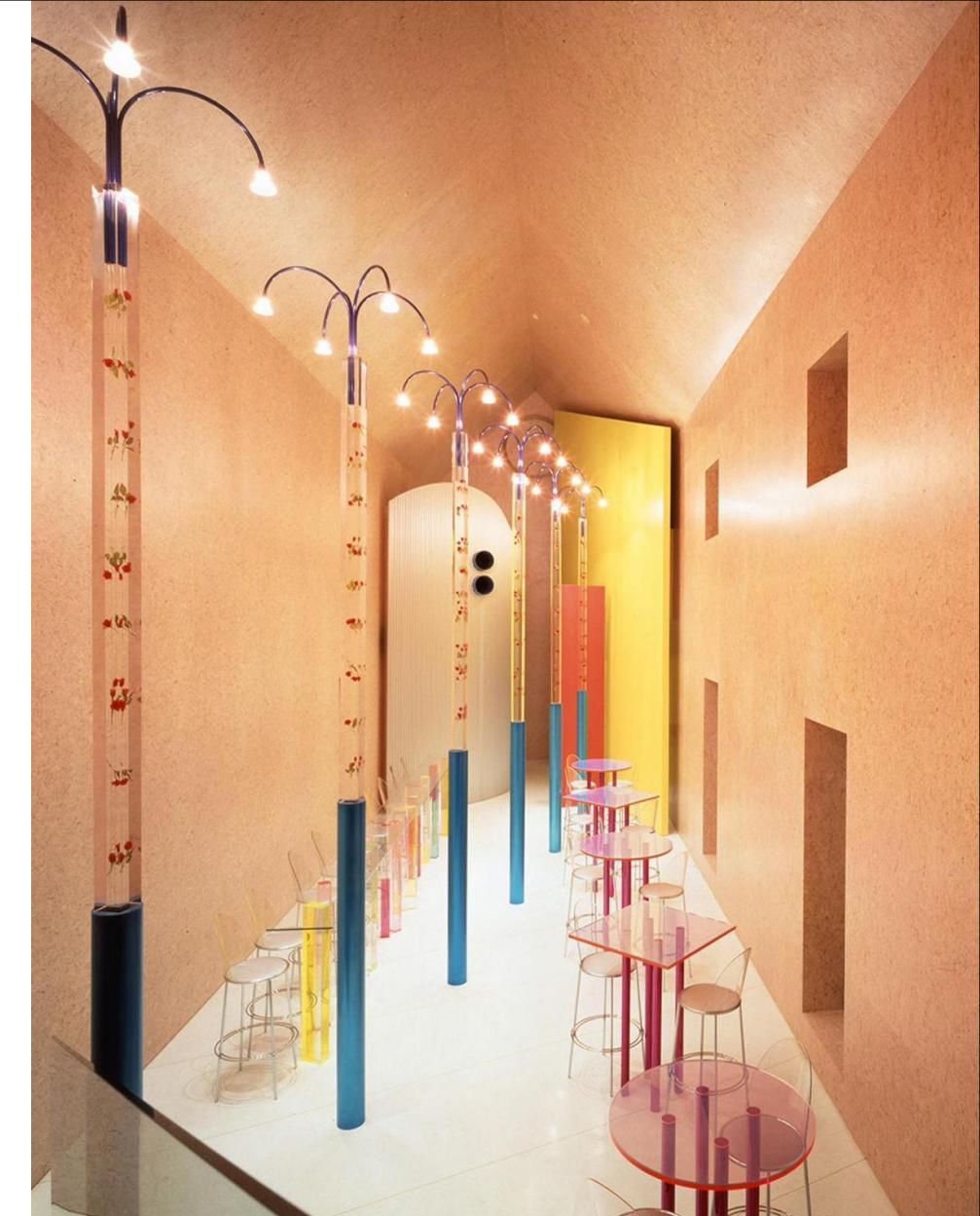

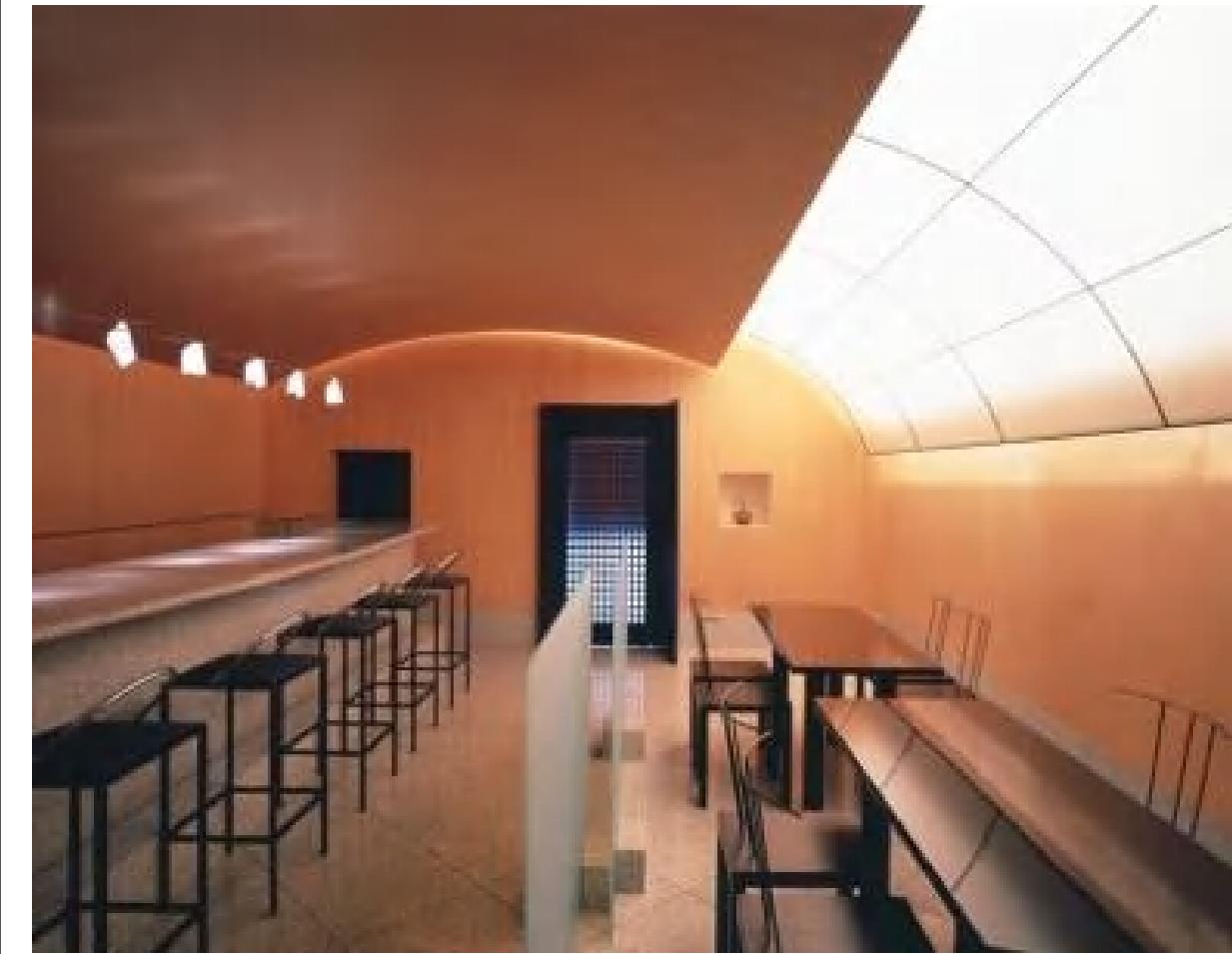
Supper Klub Cazador,
Tokio, 1967.

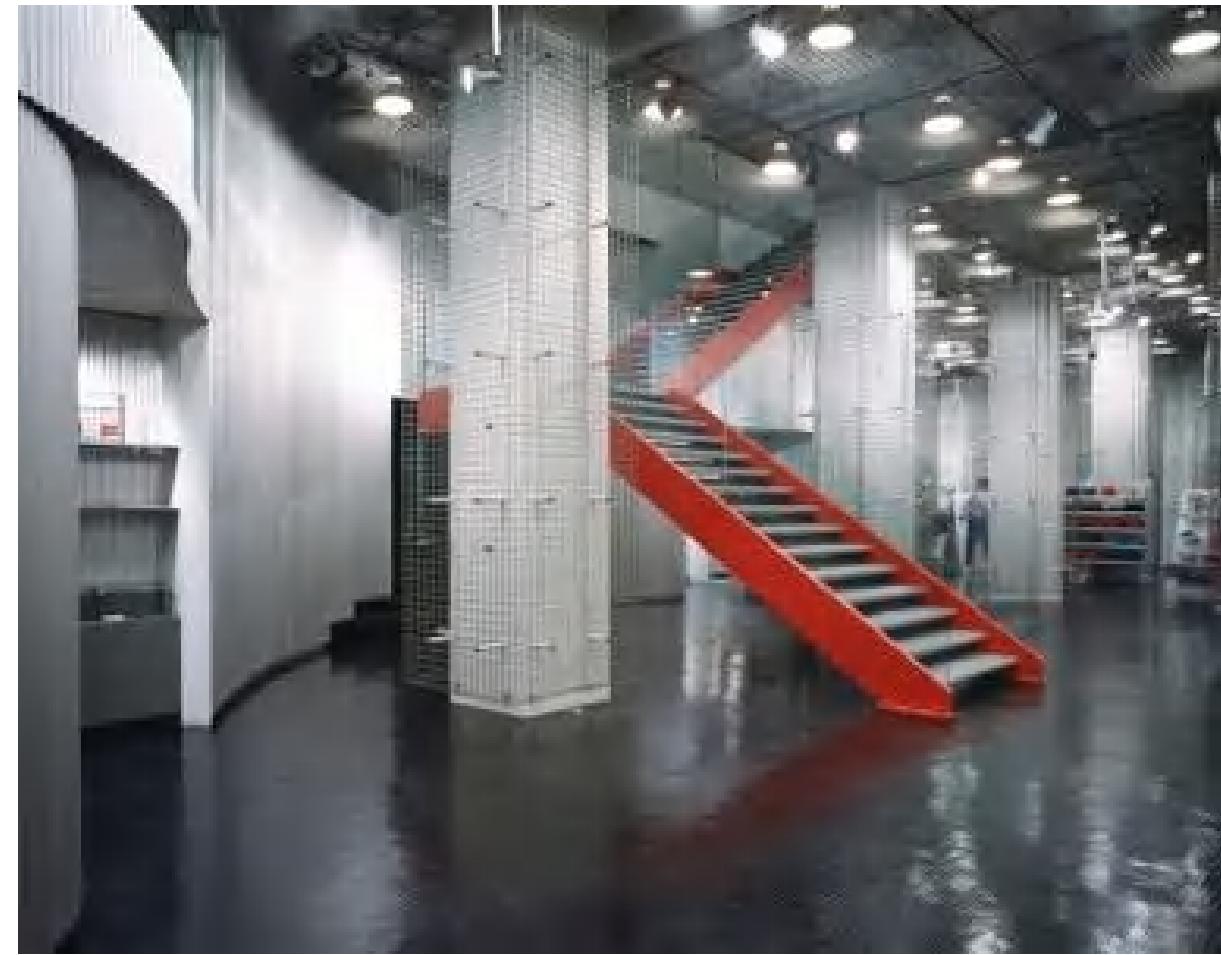
Klub Judd, Tokio, 1969.

Oblomov bar, Fukuoka, 1989.

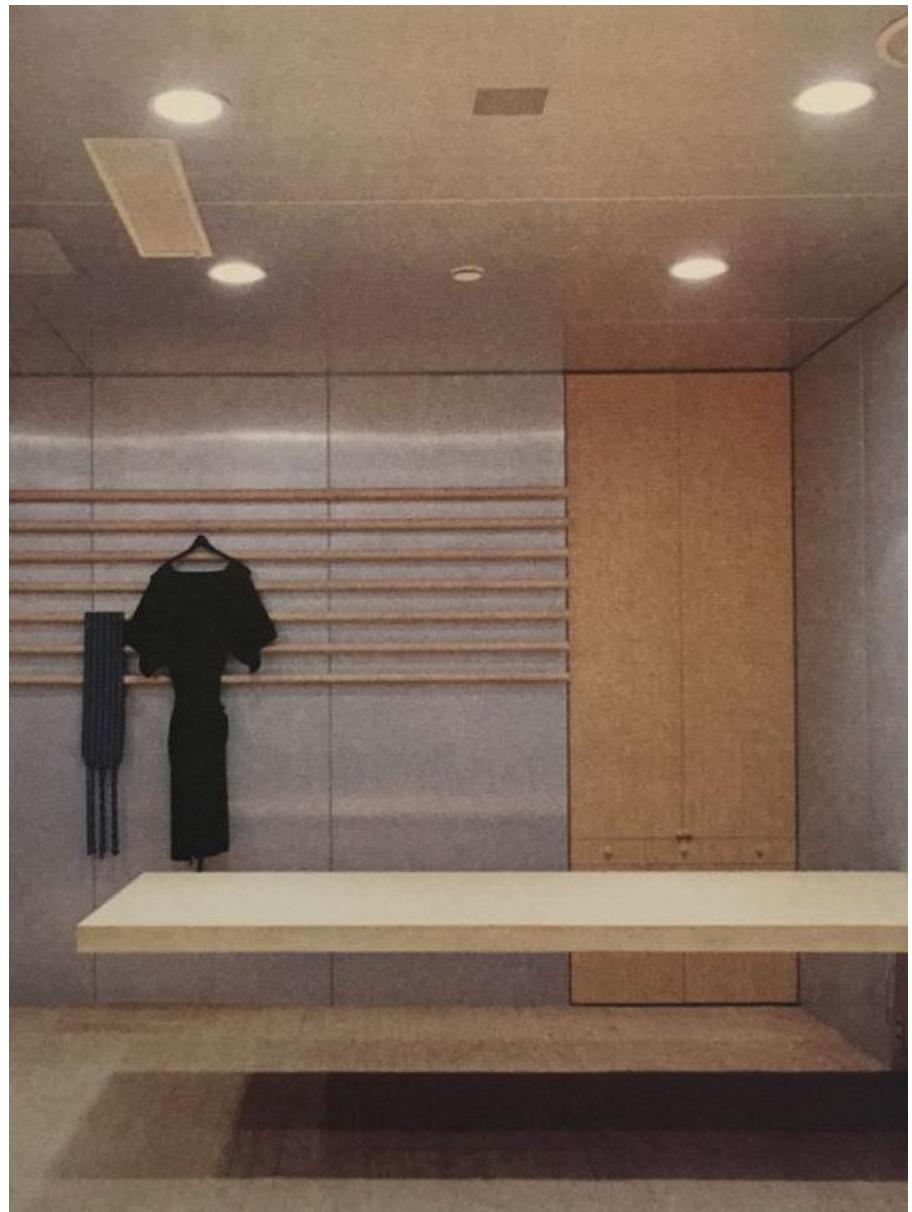

Kiyotomo suši bar, Tokio, 1988.

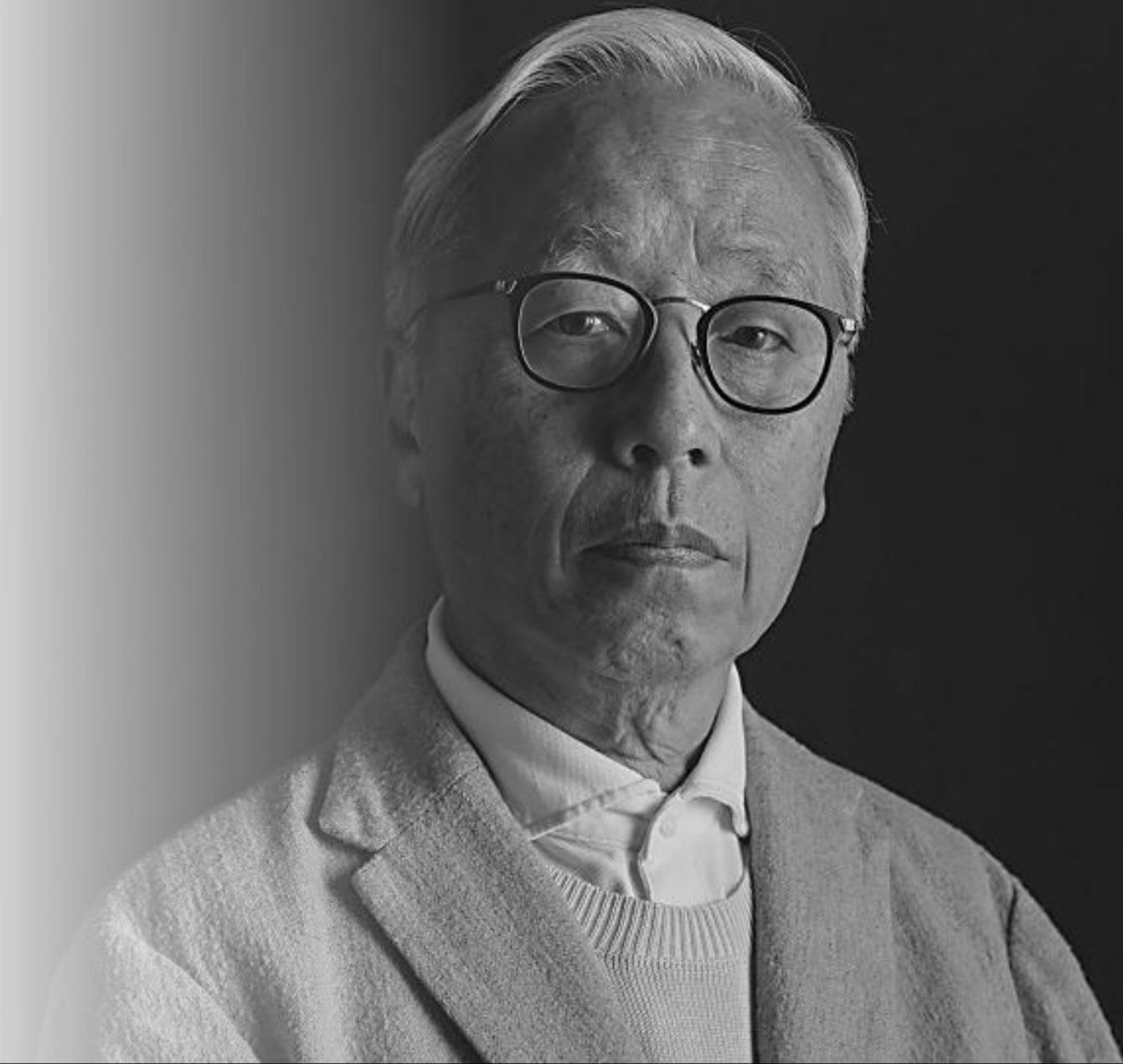
Esprit prodavnica, Hong Kong, 1983.

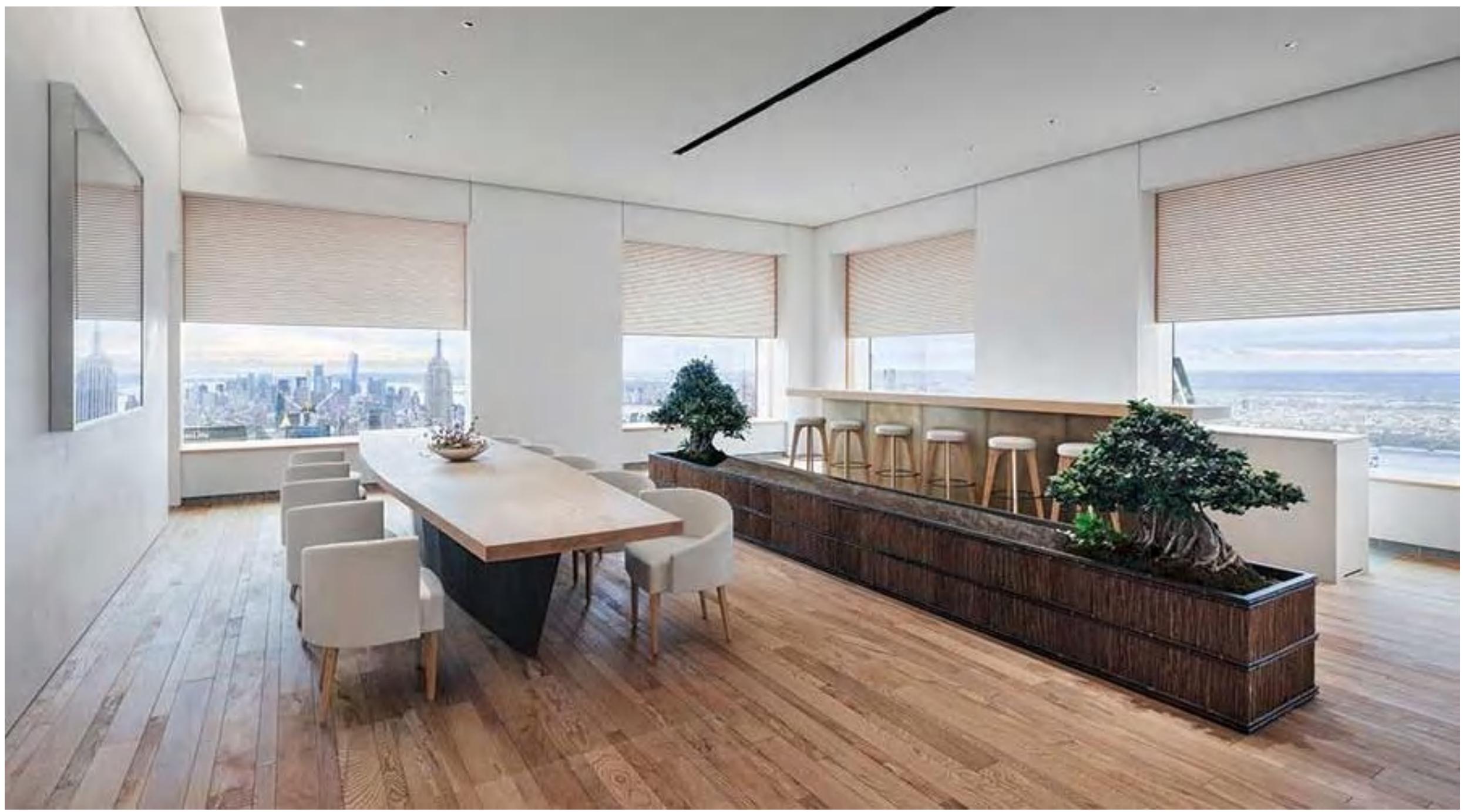

Hiroshi Sugimoto

- Hiroshi Sugimoto je japanski fotograf i umetnik poznat po svom minimalističkom i konceptualnom pristupu umetnosti. Sugimoto je stekao obrazovanje na univerzitetu Saint Paul's University u Tokiju, gde je studirao političke nauke i sociologiju, a zatim se preselio u Sjedinjene Američke Države, gde je nastavio studije fotografije na Art Center College of Design u Pasadini, Kalifornija.

Restoran Sahsyu Kanetanaka

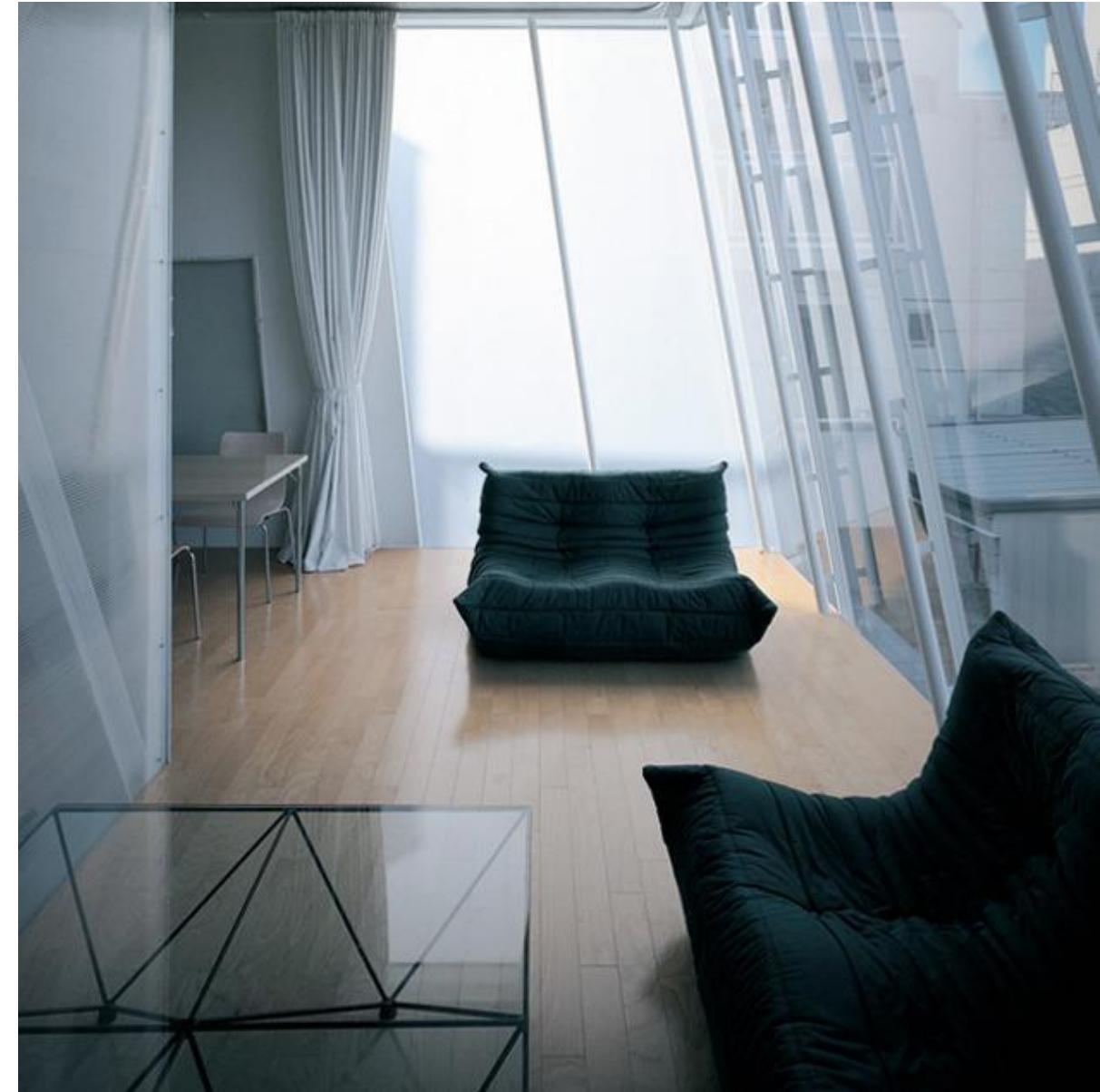

Kazuyo Sejima

- Kazuyo Sejima je japanska arhitektica, poznata po minimalističkom stilu, inovativnom pristupu prostoru i prozračnom dizajnu.
- Diplomirala je arhitekturu na Ženskom univerzitetu u Japanu 1979. godine. Nakon toga je radila u čuvenom arhitektonskom birou Toyo Itoa, gde je razvijala svoj stil i ideje.
- Godine 1987. osnovala je vlastitu firmu Kazuyo Sejima & Associates.

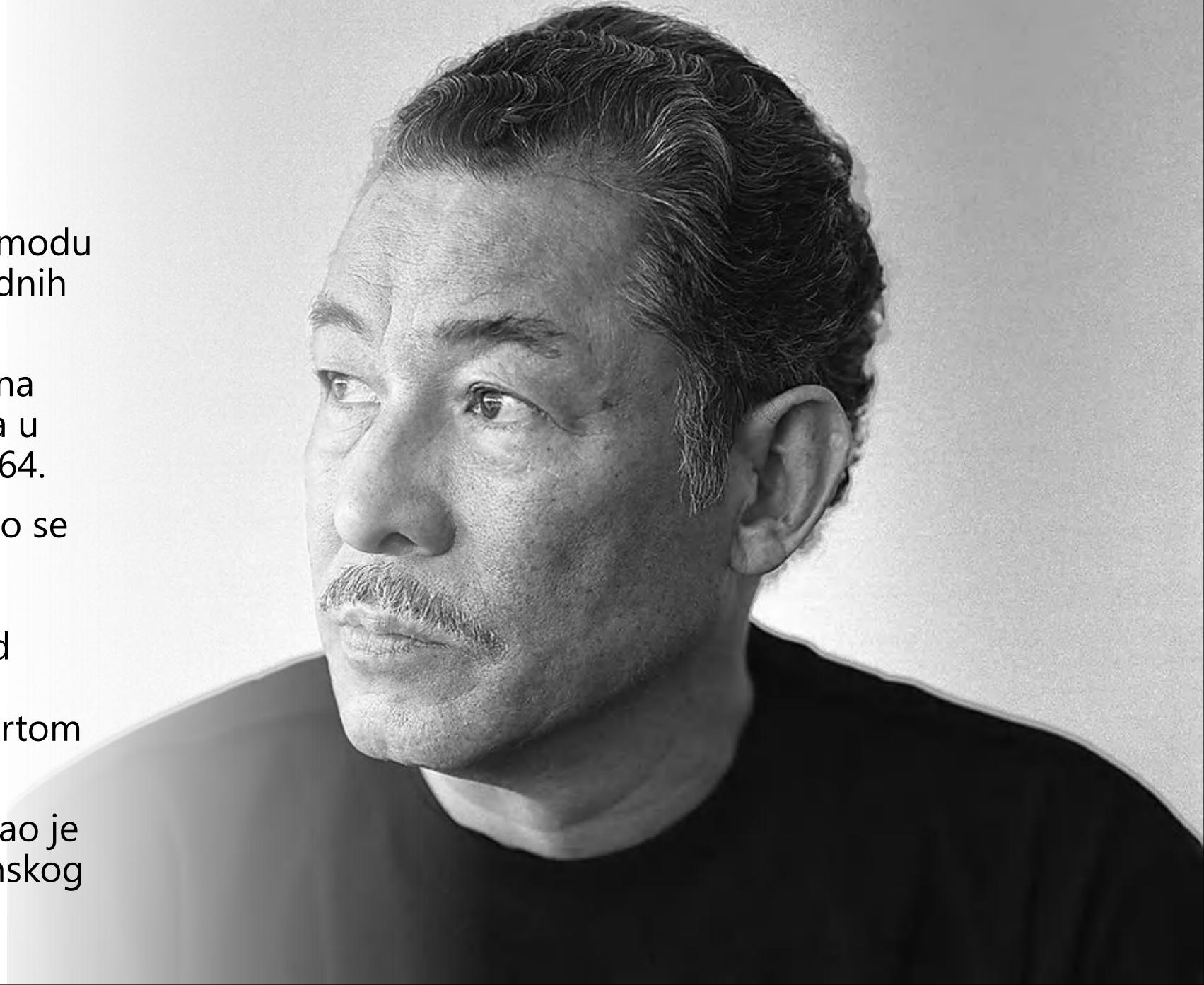

TEKSTILNI DIZAJN

- Japanska moda nakon rata razvijala se u dva pravca: tradicionalna i moderna.
- Od 1970-ih japanski modni dizajneri postali su globalno uticajni.
- Integriranje japanske estetike sa avangardnim zapadnim stilovima.
- **Karakteristike:**
  - Spoj minimalizma sa tradicionalnim dizajnom
  - Eksperimentisanje s oblicima
  - Korišćenje inovativnih materijala i tehnologija
- **Predstavnici:**
  - Issey Miyake
  - Yohji Yamamoto
  - Rei Kawakubo (Comme des Garçons)

Issey Miyake

- Njegovo interesovanje za modu počelo je proučavanjem modnih časopisa svoje sestre .
- Studirao je grafički dizajn na Univerzitetu umetnosti Tama u Tokiju , koji je diplomirao 1964.
- Nakon diplomiranja, upisao se u parišku školu „Chambre syndicale de la couture parisienne“ i školovao se kod Guya Larochea kao asistent dizajnera. Radio je i sa Hubertom de Givenchy.
- Tokio 1970. godine, osnovao je Miyake Design Studio, vrhunskog proizvođača ženske mode.

Yohji Yamamoto

- Yamamoto je diplomirao pravo na Univerzitetu Keio 1966.
- Dalje je studirao modni dizajn na Bunka Fashion College-u, stekao diplomu 1969. godine.
- Njegova prva kolekcija pod etiketom Y's, fokusirana je na kolekciju za žene koja odražava tipičnu mušku odjeću.

Rei Kawakubo

- Iako nije formalno školovana za modnog dizajnera, Kawakubo je studirala likovnu umetnost i književnost na Univerzitetu Keio.
- Godine 1969. osnovala je vlastitu kompaniju „Comme des Garçons“ u Tokiju.
- Otvorila svoj prvi butik 1975. Počevši sa ženskom odećom, Kawakubo je 1978. dodala mušku liniju. Tri godine kasnije počela je predstavljati svoju modu.

PRODUKT DIZAJN

- Japan je tokom posleratnih decenija postao sinonim za inovativan produkt dizajn posebno u elektronici, nameštaju i svakodnevnim predmetima.
- **Karakteristike:**
  - Minimalizam
  - Funkcionalnost
  - Dugotrajnost
  - Integracija tehnologije i estetike
- **Predstavnici:**
  - Sori Yanagi
  - Naoto Fukasawa
  - Hiroshi Yamano

Sori Yanagi

- Potpuni modernista koji je spojio jednostavnost i praktičnost sa elementima tradicionalnih japanskih zanata.
- Sori je 1934. godine upisao umetničku školu u Tokiju gdje je studirao i umetnost i arhitekturu.
- Nakon Drugog svetskog rata, Yanagi dizajnira široku paletu proizvoda.
- Godine 1958. Yanagi je pomogao u osnivanju Japanskog udruženja arhitekata/dizajnera interijera

Leptir stolica

Slon stolica

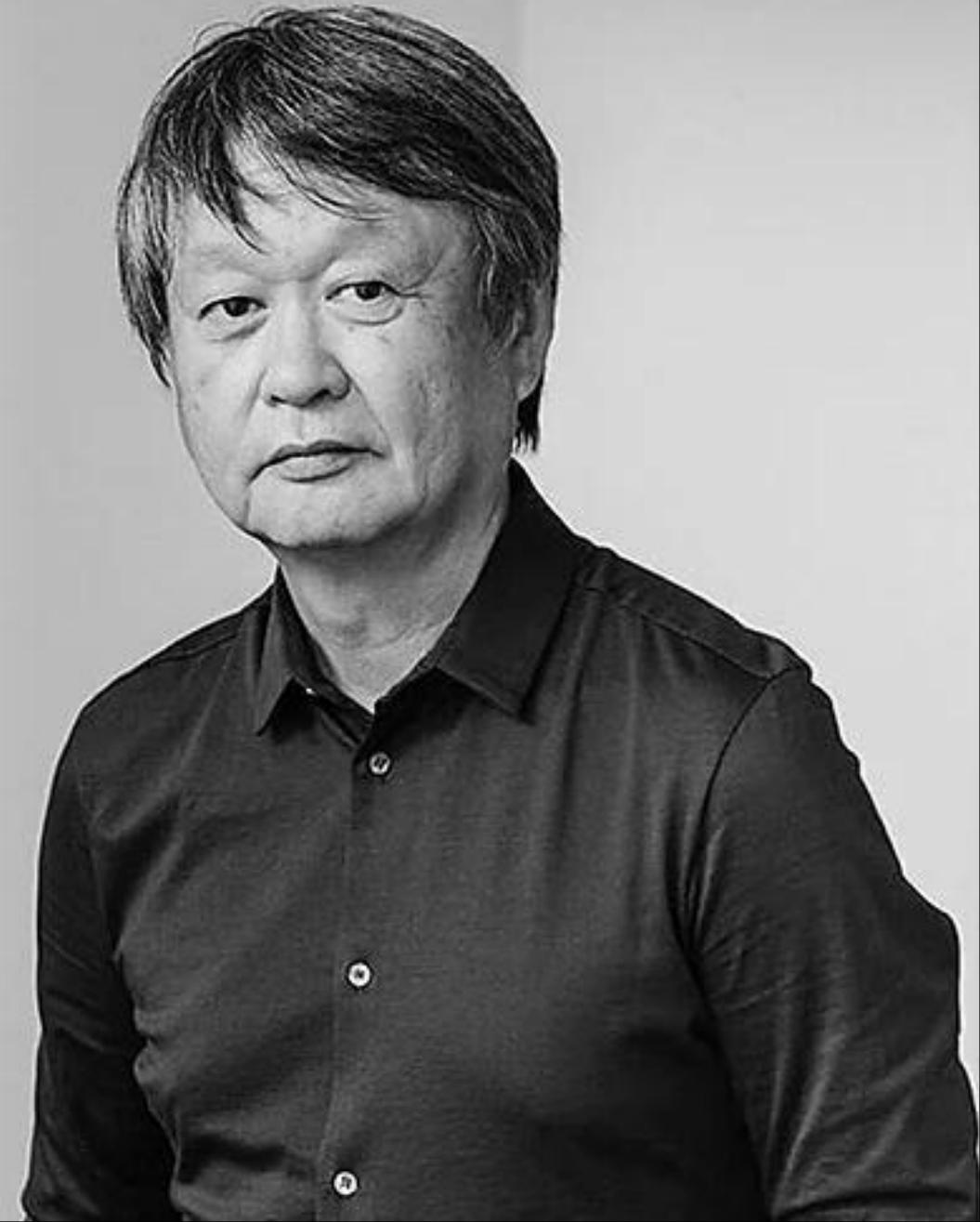
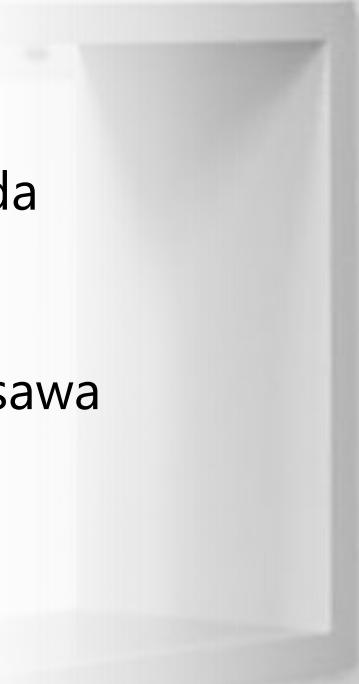

Naoto Fukasawa

- Studirao je dizajn proizvoda na Tama Art University diplomirajući 1980.
- Nakon diplomiranja, Fukasawa je radio kao programer proizvoda u Seiko Epson do 1988. godine.
- Fukasawa je osnovao " ± 0 " (Plus Minus Zero) brend kućnih električnih uređaja i proizvoda za domaćinstvo, fokusiran na dizajn robe za koju se smatra da je "baš kako treba".

Hiroshi Yamano

- Stekao je umetničko obrazovanje na Kalifornijskom koledžu umetnosti, Institutu za umetnost stakla u Tokiju, Školi stakla Pilchuck i Institutu za tehnologiju Rochester, gde je magistrirao 1989. godine.
- Njegov rad je uključen u značajnim javnim zbirkama kao što su Muzej stakla Corning, Muzej stakla Wheaton, Muzej Chrysler i Velika kristalna galerija Tajvan.

ARHITEKTURA

- Modernistički arhitekti poput Kenzo Tangea predvodili su ovaj pravac sa dizajnima koji su spajali internacionalni modernizam sa tradicionalnim japanskim elementima.
- Tangeov Memorijalni park mira u Hirošimi (1949) i Nacionalna dvorana Yoyogi (1964) za Olimpijadu u Tokiju primeri su ovog spoja modernizma i nacionalnog ponosa.
- **Estetika dizajna:** Principi minimalizma i funkcionalnosti počeli su da se prepoznaju u različitim oblastima dizajna. Arhitekte poput Tadao Ando postale su poznate po čistim linijama, upotrebi betona i integraciji sa prirodom.
- **Metabolizam** – grupe avangardnih arhitekata i planera koji su želeli da stvaraju fleksibilne, futurističke i modularne dizajne. Ovaj pokret je bio inspirisan brzim razvojem japanskih gradova i interesovanjem za organske oblike rasta. Kenzo Tange i Kisho Kurokawa bili su glavni zagovornici ovog pokreta. Metabolisti su gradove posmatrali kao žive organizme koji su sposobni za kontinuirano obnavljanje.

- **Visoka tehnologija i postmodernizam** – zemlja je prihvatila i visoku tehnologiju i postmodernističke estetske pravce, kombinujući futurističku tehnologiju sa ukrasnim, eklektičnim elementima.
- **Arhitektonski dizajn** – Arhitekti kao što su Tadao Ando, Kisho Kurokawa i Fumihiko Maki istraživali su fuziju tradicionalnih japanskih formi sa internacionalnim postmodernističkim trendovima. Andoova Crkva svetlosti(1989) je primer ovog pristupa, koristeći beton, svetlost i minimalizam kako bi stvorila kontemplativni prostor.
- Arhitekte poput Toyo Ito i Sou Fujimoto poznati su po istraživanju organskih i inovativnih pristupa, koristeći nove materijale i tehnologije.

Kenzo Tange

- Dobitnik Prickerove nagrade 1987. godine.
- Tange je svetsku slavu stekao rekonstrukcijom Hirošime, razorene u Drugom svetskom ratu. Njegova karijera obuhvata čitavu drugu polovinu dvadesetog veka.
- Godine 1935, počeo je studije arhitekture na univerzitetu u Tokiju, a za to se odlučio upoznavajući se sa arhitekturom Le Korbizjea.
- Tokom 1970-ih i 1980-ih Tange je proširio svoj portfolio na zgrade u preko 20 zemalja širom svijeta.

Memorijalni park mira u Hirošimi, 1949

Nacionalna dvorana Yoyogi, 1964

Katedrala Sv. Marije

Kompleks Fuji Broadcasting Centra

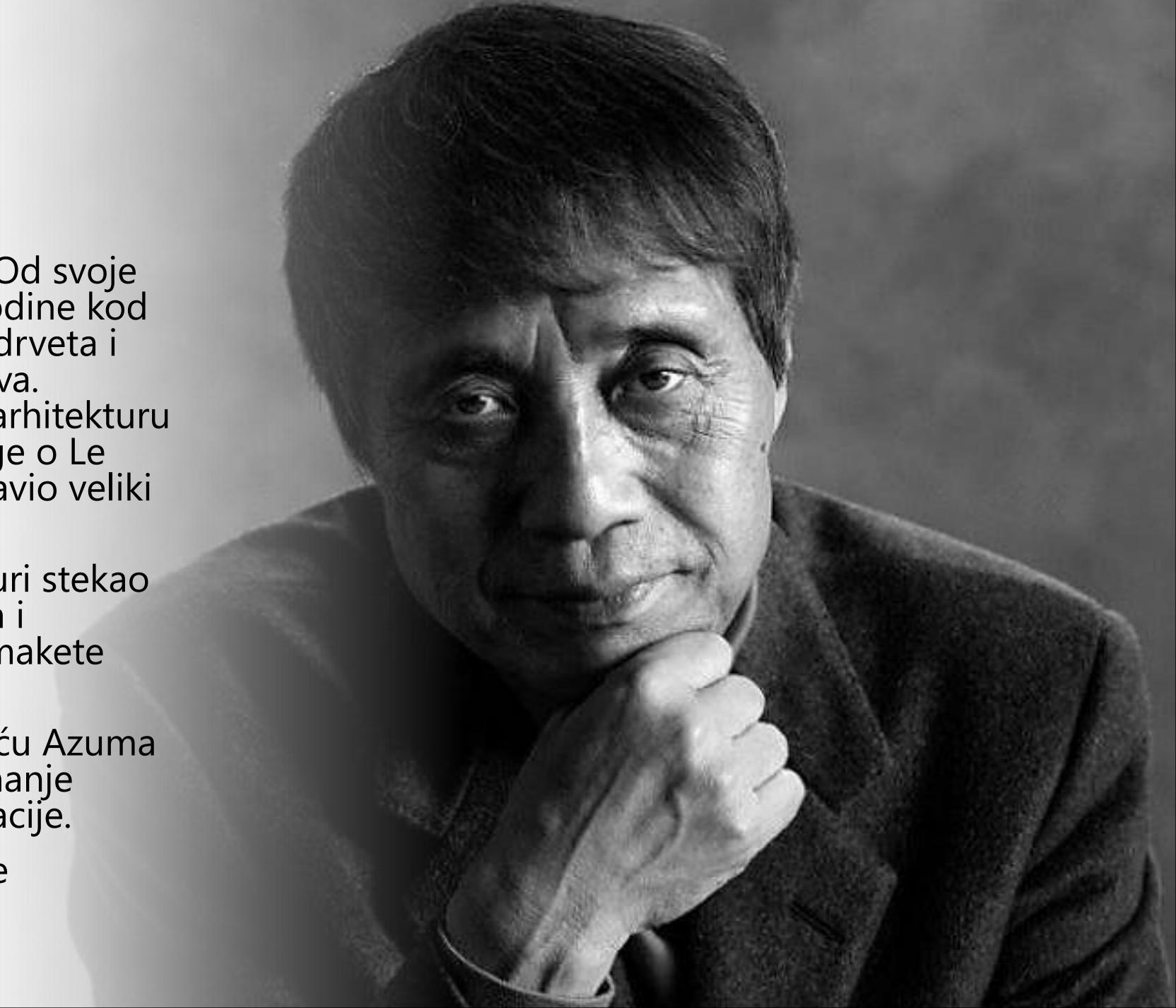
Ambasada Kuvajta u Tokiju

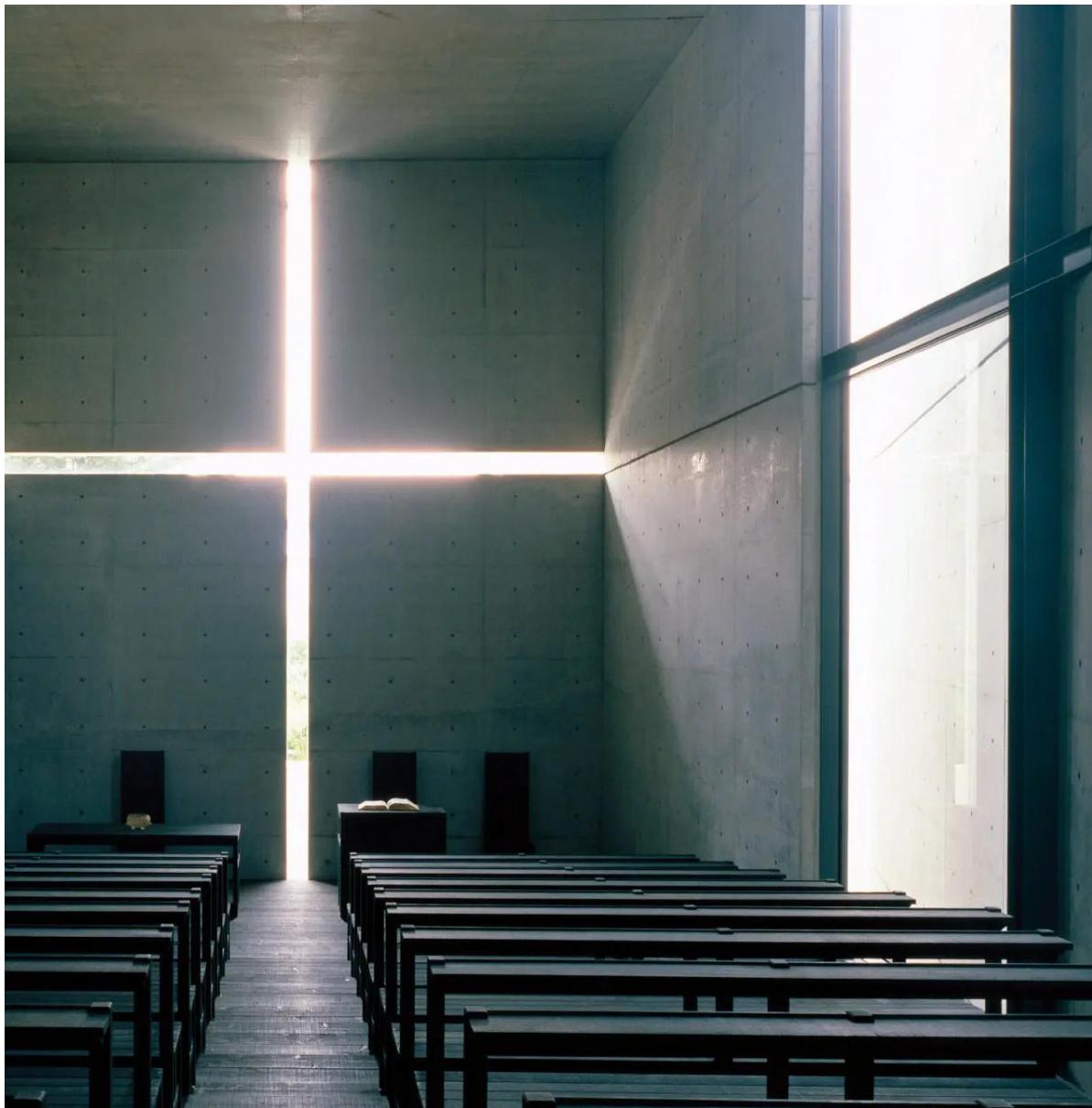

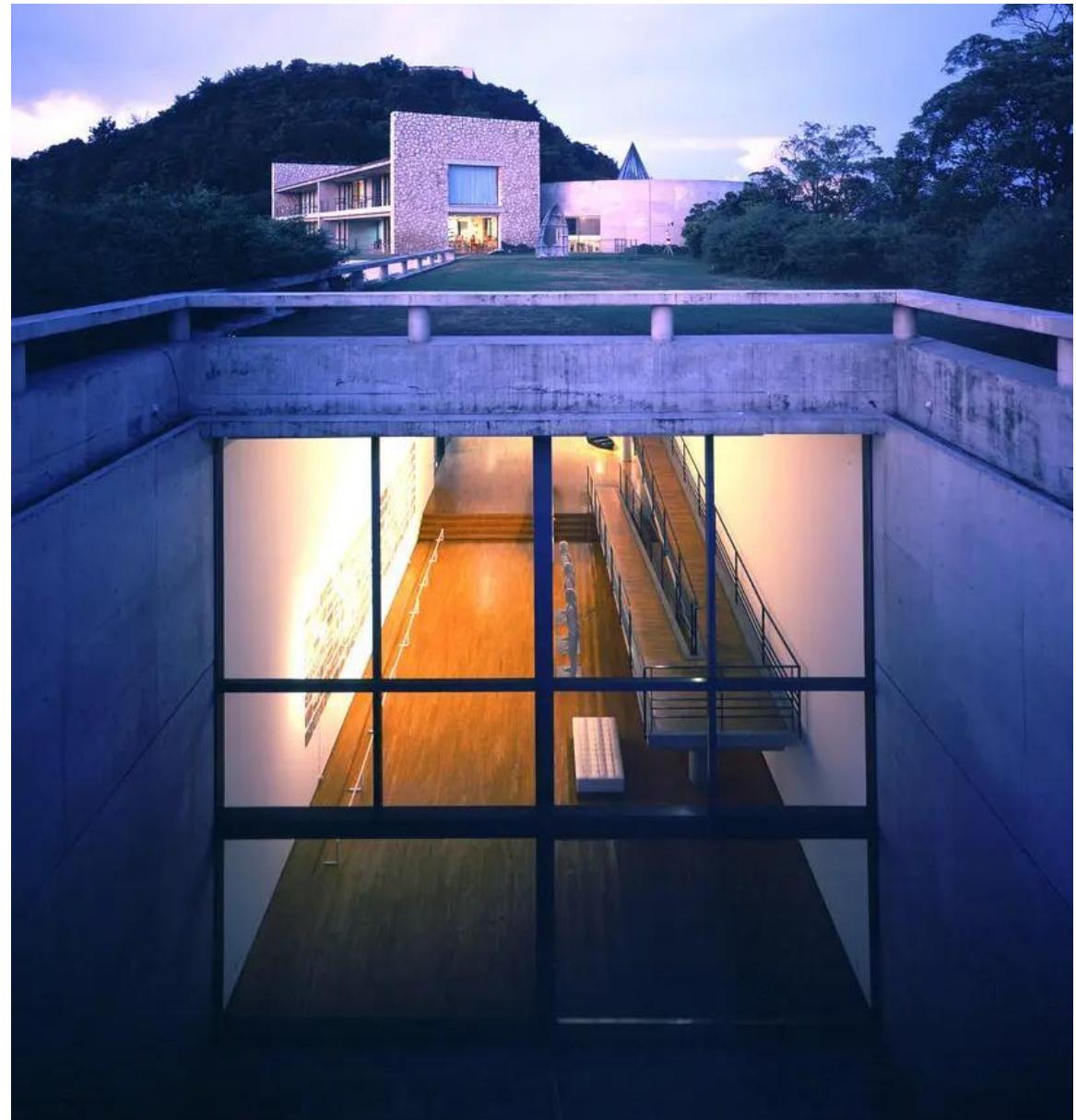
Tadao Ando

- Ando je samouki arhitekta. Od svoje desete pa do sedamnaeste godine kod jednog tesara je učio obradu drveta i pravio modele aviona i brodova. Posebno se zainteresovao za arhitekturu čitajući kao mladić jednu knjige o Le Korbizjeu, koji je na njega ostavio veliki uticaj.
- Sve svoje znanje o arhitekturi stekao je obilazeći hramove, svetilišta i čajdžinice u Japanu i praveći makete brodova i crkvi na vodi.
- Godine 1975. izgradio je kuću Azuma u Osaki, za koju je dobio priznanje Japanske arhitektonske asocijacije.
- Dobitnik Prickerove nagrade

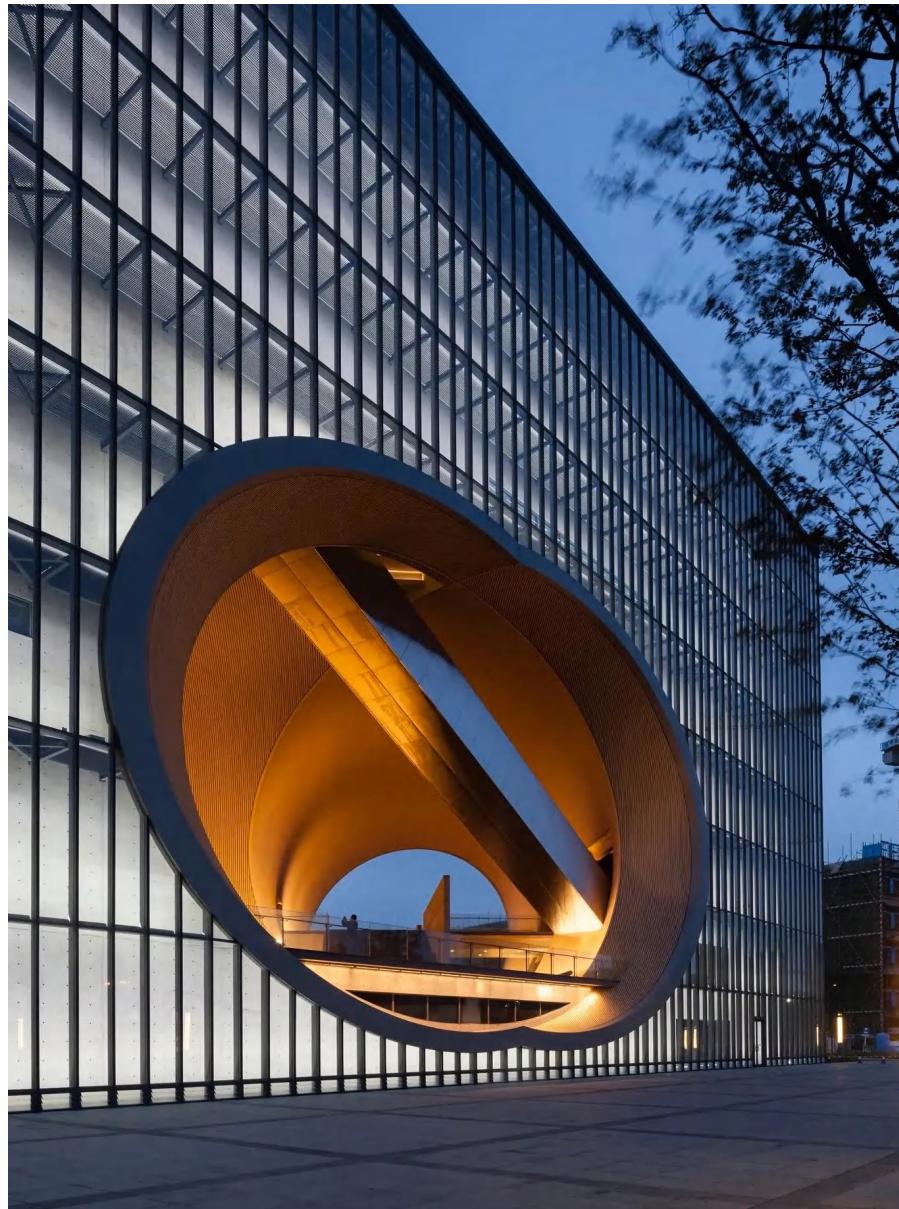

Crkva Svjetlosti Ibaraki, Japan 1989. god.

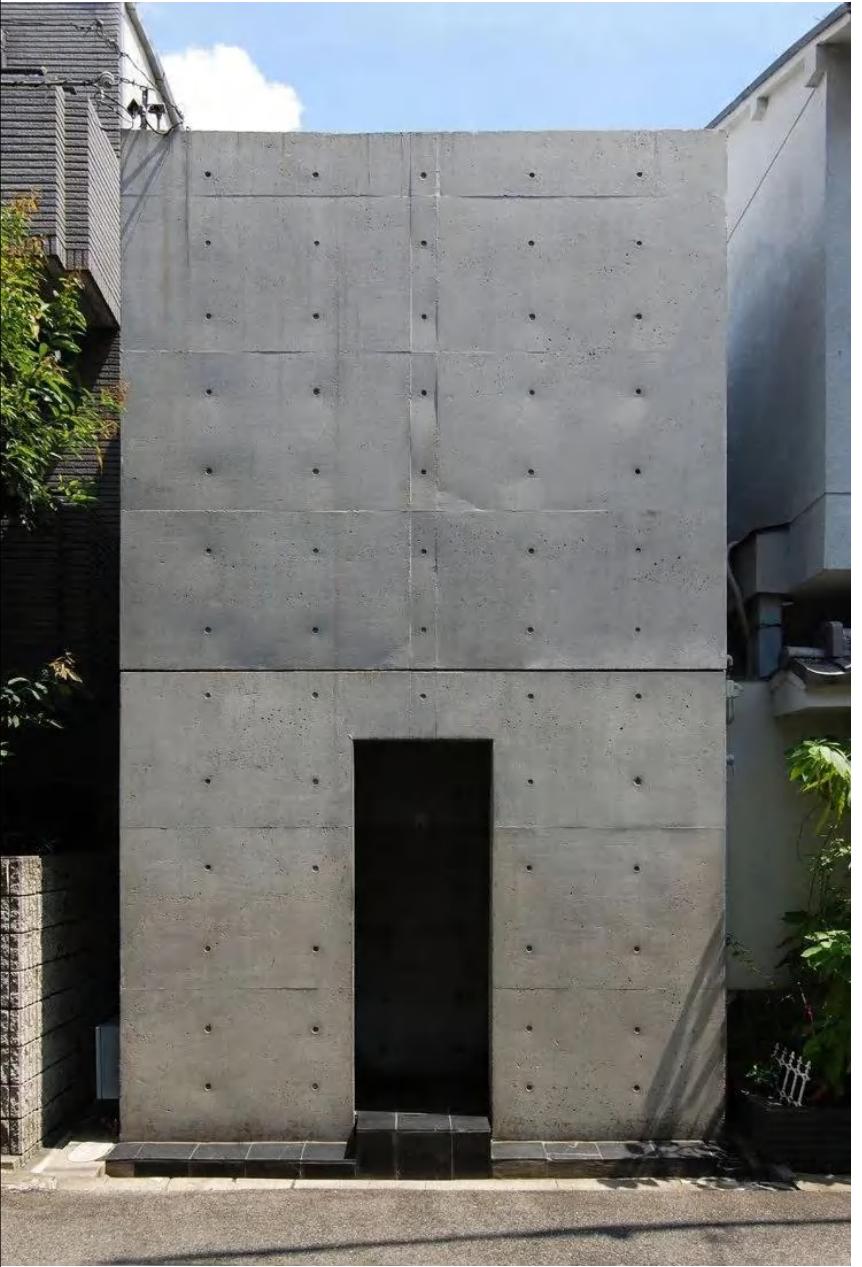
Benesse House Muzej Naošima, Japan 1992.god.

Šangaj Poli Grand Teatar
2014.god.

Crkva na vodi   Hokaido, Japan   1988.god.

Toyo Ito

- Diplomirao je u Tokiju 1965. godine na fakultetu arhitekture. Osnovao je vlastiti studio Urban Robot (Urbot) 1971., koji je kasnije preimenovan u Toyo Ito & Associates, Architects.
- Poznat je po svojoj inovativnoj upotrebi tehnologije, eksperimentalnom pristupu dizajnu i stvaranju prostora koji spajaju prirodu, tehnologiju i čoveka.

